

מרכז סליקה בנקאי בע"מ
דוח שנתי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים:

עמוד	
2	דברי יושב ראש הדירקטוריון
3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
	פרק א - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
4	א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה
5	ב. מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות של החברה
5	ב.1. דוח רווח והפסד - מידע רב תקופתי
6	ב.2. מאזן - מידע רב תקופתי
7	ג. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם
8	ד. יעדים ואסטרטגיה עסקית
	פרק ב - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
9	א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
9	א.1. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות
11	א.2. שינויים במדיניות חשבונאית קריטית/אומדנים חשבונאיים קריטיים/הערכות שווי מהותיות בעלי השפעה מהותית על החברה
12	ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17	ג. המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון
18	ד. מגזרי פעילות
	פרק ג - סקירת הסיכונים
21	א. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה
21	ב. ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה
	פרק ד - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
28	א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
28	ב. אומדנים חשבונאיים קריטיים
28	ב.1. בקרות ונהלים לגבי הגילוי
28	ב.2. בקרה פנימית על דיווח כספי
29	הצהרת המנהל הכללי
31	הצהרת החשבונאית הראשית
32	דוחות כספיים
77	דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד

דברי יושב ראש הדירקטוריון

בשם הדירקטוריון והנהלה אני מגיש לכם את הדוח הכספי השנתי של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה" או "מס"ב") לשנת 2017.

שנת 2017 התאפיינה בשיעור צמיחה של 3%.

מס"ב סיימה את שנת 2017 עם גידול בהכנסות מפעילות בשיעור של 22% בהשוואה לשנת 2016.

החברה פועלת בעיקר במגזר פעילות אחד, שהינו "מגזר הסליקה", הכולל בעיקר שני שירותים, כדלהלן:

- (1) מתן שירותי סליקה אלקטרונית של זיכויים וחיובים המועברים באמצעים אלקטרוניים בין בנקים ולקוחותיהם של בנקים שונים, לשם חיוב או זיכוי (לפי העניין) של חשבונות המתנהלים בבנקים (להלן: "שירותי הסליקה");
- (2) תפעול מערכת ממוחשבת לטיפול במעבר עמיתים בין קופות גמל ובין קרנות השתלמות בהתאם להוראות הדין (להלן: "שירותי העברת עמיתים"). בעקבות שינויי רגולציה פעילות החברה קטנה וצפויה להמשיך ולהצטמצם בשנים הקרובות. לא צפוי שינוי מהותי בהכנסות החברה.

בנוסף, נותנת החברה שירותי העברת מידע בין גופים ממשלתיים (משרד הפנים, משרד התחבורה) לבנקים (להלן: "שירותי המיתוג").

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה. ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית וחשיפה מוגברת לסיכוני אבטחת מידע וסייבר.

החברה אינה נותנת אשראי ואינה צורכת אשראי. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל תחת מדיניות שמרנית, ומרבית ההכנסות וההוצאות של החברה נקובות בשקל חדש. לפיכך, לחברה אין חשיפה מהותית לסיכונים פיננסיים.

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם: לספק שירותים טכנולוגיים יציבים, זמינים וחדשניים למערכת הבנקאות ולקוחותיה, תוך שמירה על רציפות השירות באופן מיטבי, בהיותם שירותיים המהווים מערכות מרכזיות במערך התשלומים בישראל; שימור רמה טכנולוגית גבוהה, חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים ושירותים היוצרים ערך לבנקים ולקוחותיהם, ובכלל זה התרחבות לתחומי פעילות חדשים, כפוף לאישור גופי הפיקוח.

לאור התרחשויות העת האחרונה בתחום הרגולציה, קיימת אפשרות לשינויים משמעותיים בסביבת הפעילות של החברה. לחברה אין אפשרות להעריך בשלב זה את העיתוי, את האופי ואת ההיקף ההשפעה של השינויים כאמור על פעילותה והצעדים אשר תידרש לנקוט בתגובה להם.

החברה עברה לאתר חדש ברבעון האחרון של שנת 2017.

בכבוד רב,

עדי קפלן

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2017

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה

דירקטוריון מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה" או "מס"ב") מתכבד להגיש את סקירת הדירקטוריון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "תקופת הדוח").

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 27 במרץ 2018, הוחלט לאשר את הדוח השנתי של החברה.

פרק א' - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה

החברה הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1982 כחברה פרטית לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"). החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת", כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)"), והיא פועלת מכוח רישיון חברת שירותים משותפת שהוענק לה בשנת 1983 על ידי בנק ישראל. כמו כן פועלת החברה בהתאם להחלטות פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתנו לחברה, מעת לעת, על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה"). כך גם, פועלת החברה מכוח הסכמים שנחתמו בין החברה לבין הבנקים.

הפעילות של החברה

החברה פועלת בעיקר במגזר פעילות אחד, שהינו "מגזר הסליקה", הכולל שני שירותים עיקריים, כדלהלן:

- (1) מתן שירותי סליקה אלקטרונית של זיכויים וחייבים המועברים באמצעים אלקטרוניים בין בנקים ולקוחותיהם של בנקים שונים, לשם חיוב או זיכוי (לפי העניין) של חשבונות המתנהלים בבנקים (להלן: "שירותי הסליקה");
- (2) תפעול מערכת ממוחשבת לטיפול במעבר עמיתים בין קופות גמל ובין קרנות השתלמות בהתאם להוראות הדין (להלן: "שירותי העברת עמיתים"). בעקבות שינוי רגולציה פעילות החברה בתחום זה קטנה וצפויה להמשיך ולהצטמצם בשנים הקרובות. להערכת החברה חלק מהתשלומים בתחום הגמל עבר וצפוי להמשיך לעבור בערוצים אחרים שבטיפול החברה, ולכן לא צפוי שינוי מהותי בהכנסות הכוללות של החברה. בנוסף, נותנת החברה שירותי העברת מידע בין גופים ממשלתיים לבין בנקים¹ (להלן: "שירותי המיתוג"). להרחבה ראה פרק ב', סעיף ד' להלן - מגזרי פעילות.

ב. מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות של החברה

א. דוח רווח והפסד - מידע רב תקופתי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2013	2014	2015	2016	2017	
אלפי ש"ח					
הכנסות					
16,723	17,609	18,988	20,172	25,683	משירותי סליקה לבנקים
6,368	6,554	6,484	6,759	7,168	משירותי מיתוג ואחרים
411	435	438	387	410	משירותי מרשם אוכלוסין, נטו
1,583	1,507	1,303	2,070 (*)	1,962	הכנסות ריבית, נטו
25	-	1	(2)	(269)	הכנסות אחרות
25,110	26,105	27,214	29,386	34,954	סך כל ההכנסות
הוצאות					
15,066	14,339	14,229	15,970	18,664	משכורות והוצאות נלוות
4,917	5,100	6,186	7,246	10,094	הוצאות אחרות, נטו
(1,219)	(639)	794	1,667	(720)	הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית, נטו
18,764	18,800	21,209	24,883	28,038	סך כל ההוצאות
6,346	7,305	6,005	4,503	6,916	רווח לפני מיסים על ההכנסה
1,242	1,925	1,684	1,044	1,797	הפרשה למיסים על הרווח
5,104	5,380	4,321	3,459	5,119	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
204.16	215.20	172.84	138.36	204.76	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות - בש"ח

(*) הוצג מחדש

ב. מאזן- מידע רב תקופתי

ליום 31 בדצמבר				
2014	2015	2016	2017	
אלפי ש"ח				
נ כ ס י ם				
17,257	18,682	4,814	4,666	מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	-	4,511	1,505	פקדון לזמן קצר
64,507	64,848	73,834	77,260	ניירות ערך
4,091	4,327	5,029	5,460	לקוחות
2,245	4,217	6,524	14,063	בניינים וציוד
5,398	3,977	5,841	4,442	נכסים אחרים
93,498	96,051	100,553	107,396	סך כל הנכסים
ה ת ח י ב ו י ו ת ו ה ו ן				
7,747	6,344	7,423	9,689	התחייבויות אחרות
85,751	89,707	93,130	97,707	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
93,498	96,051	100,553	107,396	סך כל ההתחייבויות וההון

ג. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם

1.ג. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

2.ג. סיכונים תפעוליים

ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים² ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה, לרבות:

- סיכונים הנובעים מהתנהגות לא נאותה, מכשל של הגורם האנושי, מהנעה כושלת של עובדים ומנהלים או מפגיעה באיכות ובזמינות השירותים המסופקים על ידי החברה.
- סיכונים הנובעים מכשל של גורמים טכנולוגיים לרבות סייבר, כדוגמת: שיבושים במערכות, גיבוי לא מספק של מערכות המידע, ליקויים במערך אבטחת המידע או ליקויים בתפעול השוטף של המערכות.
- סיכונים הנובעים משימוש והפעלה בלתי נאותים של נכסים פיזיים, כדוגמת ליקויים במערכות התשתית של משרדי החברה.

3.ג. סיכונים פיננסיים

החברה אינה נותנת אשראי ואינה צורכת אשראי. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל תחת מדיניות שמרנית, ומרבית ההכנסות וההוצאות של החברה נקובות בשקל חדש. לפיכך, לחברה אין חשיפה מהותית לסיכונים פיננסיים, כמפורט להלן:

- סיכוני אשראי - סיכון אשראי מוגדר כסיכון שלוה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כפי שסוכמו. חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.
- סיכוני שוק - לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון: סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.
- סיכון נזילות - סיכון נזילות מוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות. חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות נזילות והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

4.ג. סיכונים אחרים

החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, רגולציה, מוניטין, אבטחת מידע וסייבר, ציות, סיכונים עסקיים ומשפטיים.

2. סיכונים תפעוליים כוללים סיכונים משפטיים, אך אינם כוללים סיכונים אסטרטגיים וסיכון מוניטין.

ד. יעדים ואסטרטגיה עסקית

1.ד פירוט יעדים ואסטרטגיה עסקית, לרבות מגמות והתפתחויות בעסקים השונים ובמגזרי הפעילות השונים

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם כמפורט להלן: שמירה וחיזוק יציבות מערכות החברה ושמירה על זמינותם של השירותים העיקריים אותם מעניקה החברה ללקוחותיה בזמן אמת, בהיותם שירותיים המהווים מערכות מרכזיות במערך התשלומים בישראל: שימור רמה טכנולוגית גבוהה, חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים ושירותים עבור לקוחות החברה, ובכלל זה התרחבות לתחומי פעילות חדשים, בכפוף לאישור גופי הפיקוח.

2.ד פירוט הזדמנויות ואיומים, לרבות התייחסות לשינויים בתשואות מול סיכונים

לאור התרחשויות בעת האחרונה בתחום הרגולציה החלה על החברה והשוק בו היא פועלת, קיימת אפשרות לשינויים משמעותיים בסביבת הפעילות של החברה. לחברה אין אפשרות להעריך בשלב זה את העיתוי, את האופי ואת היקף ההשפעה של השינויים כאמור על פעילותה והצעדים אשר תידרש לנקוט בתגובה להם. להרחבה בנושא ראה להלן - פרק ב', סעיף א.1: מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים.

3.ד מיזוגים ושיתופי פעולה אסטרטגיים

מיזוג - ביום 16 ביולי, 2017, אישרו דירקטוריון החברה ודירקטוריון שב"א, הסכם מיזוג בין החברה ושב"א, בכפוף לאישור האספות הכלליות של החברה ושל שב"א ולאישור הרגולטורים. הליך המיזוג הופסק ולא הובא לאישור האספות הכלליות של החברות. ככל שנושא המיזוג בין החברה לשב"א יעלה בהמשך מחדש, כל החלטה בדבר מיזוג כאמור תהיה כפופה לקבלת האישורים של כל האורגנים הרלוונטיים בחברה מחדש.

שיתוף פעולה – החברה וחברת שב"א משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים, ניהול סיכונים ושירותי בטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד. לצורך הסדרת השירותים הניתנים בין החברה לבין שב"א, התקשרו החברות בהסכם מסגרת המסדיר את אופן ההתחשבות הכספית בגין השירותים שחברה אחת מעניקה לרעותה, בגין שירותים משותפים לשתי החברות הניתנים על ידי אחת החברות לשתיהן ובגין שירותים הניתנים על ידי אחריהן לשתי החברות. השירותים הנ"ל מוסדרים, בין היתר, גם על ידי החלטות שהתקבלו בדירקטוריונים של כל אחת מהחברות, ואשר קובעות ומאשרות כי שירותים אלו ניתנים במהלך העסקים הרגיל והשוטף ובעלות המשקפת תנאי שוק (להלן: "הסכם החיובים"). לפרטים נוספים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

4.ד פרויקטים עיקריים בביצוע החברה

- בחודש ינואר 2017 פתח המוסד לביטוח לאומי תכנית חסכון לכל ילד עד הגיעו לגיל 18 (להלן: "חל"י") החברה, במסגרת שירותי הסליקה, אחראית על העברת המידע והכספים בין המוסד לביטוח לאומי לבין החברות שנבחרו כחברות המנהלות את החסכונות על ידי האוצר.
- בחודש פברואר 2018 הוגש מענה ל"קול קורא" של בנק ישראל להקמת מערכת לתשלומים מידיים. החברה נערכת לאפיון מערכת לתשלומים מידיים ולהעברת מידע בזמן אמת בין בנקים לטובת תשלומים מידיים, בהתאם לדרישת בנק ישראל.
- החברה נערכת להחלפת המיניקי המשמש לזיהוי לקוחות החברה. הפרויקט הינו חוצה חברה ומשלב את מערכות הליבה של החברה.

פרק ב' - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

א.1. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

ריבית בנק ישראל עומדת על רמה של 0.1% מחודש מרץ 2015. הייסוף בשער השקל והאינפלציה הנמוכה תמכו במדיניות המוניטרית המאוד מרחיבה. נכון לחודש מרץ 2018 תשואות המק"מ משקפות צפי לאי-שינוי בריבית בנק ישראל בשנת 2018.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "בגין" עלה בשנת 2017 בשיעור נמוך של 0.4%, כאשר לסעיף הדיור הייתה ההשפעה החיובית הבולטת ביותר על המדד ובלעדיו המדד היה יורד השנה בשיעור של 0.5%. האינפלציה בשנה האחרונה הושפעה מהמדיניות הממשלתית, מהתחזקות השקל ומתחרות גוברת בעיקר מצד הרכישות המקוונות. ההשפעה של אלו בולטת בסעיפים כמו ריהוט וציוד לבית שירד בשנת 2017 ב-3.8%, מחירי ההלבשה וההנעלה שהוזלו ב-4.6%, ומחירי התקשורת שירדו בשיעור של 6.4%. מנגד, התייקרו סעיפים בהם יש מרכיב גבוה של שירות כמו תחזוקת הדירה ובריאות.

השקל יוסף בשנת 2017 בשיעור של 9.8% מול הדולר האמריקני, ואילו מול האירו נרשם פחות של 2.7%. מול סל המטבעות האפקטיבי חל ייסוף של 4.2%. בנק ישראל רכש במהלך שנת 2017 מט"ח בהיקף של 6.6 מיליארד דולר, מתוכם 1.5 מיליארד דולר כחלק מתכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.

התפתחויות בכלכלה העולמית

כעשר שנים מפרוץ המשבר הפיננסי העולמי ניתן עתה לומר שהכלכלה העולמית חזרה למגמת צמיחה, וקובעי המדיניות הצליחו להשיב את האמון בשווקים הפיננסיים. עם זאת, עדיין קיימים ספיחים מהמשבר כמו החובות הממשלתיים והקונצרניים הגבוהים, והמדיניות המוניטרית המאוד מרחיבה. הריבית הנמוכה הייתה בעלת תרומה משמעותית לצמיחה בשנים האחרונות, ובד בבד גם לעלייה במחירי הנכסים, אך האינפלציה הנמדדת במחירי הסחורות והשירותים נותרה נמוכה והותירה לבנקים המרכזיים בארה"ב ובאירופה מרחב תמרון נרחב. על אף שרוב הבנקים המרכזיים החלו לרסן את ההרחבות המוניטריות, נוצרו פערים גדולים בין ארה"ב לבין אירופה. בעוד שהריבית בארה"ב עלתה ל-1.5%, באירופה הבנק המרכזי רק החל לצמצם את רכישות האג"ח בשנת 2017. הצמיחה העולמית האיצה בשנת 2017 ועמדה על שיעור של 3.7% לעומת 3.2% בשנת 2016 (בהתאם לאומדנים של קרן המטבע הבינלאומית). במדינות המפותחות נרשמה האצה בשיעור הצמיחה ל-2.3% לעומת 1.7% בשנת 2016, ובמשקים המתעוררים נרשמה האצה בצמיחה ל-4.7% לעומת 4.4% בשנת 2016. כלכלת ארה"ב צמחה בשנת 2017 בשיעור של 2.3%. ברבעון הראשון של 2017 נרשמה אומנם צמיחה חלשה של 1.2%, אך בשלושת הרבעונים שלאחריו נרשמה צמיחה ממוצעת של כ-3%.

הסיכונים הכלכליים והפוליטיים באירופה ממשיכים לרדת והנתונים הכלכליים מוסיפים להיות טובים. מדדי אמון הצרכנים והעסקים בגוש האירו בשיא של 10 שנים והאבטלה במגמת ירידה. עד כה ההשלכות של החלטת הברקזיט על הפעילות הכלכלית בבריטניה היו מתונות יחסית. במשקים המתעוררים נרשמה ירידה בסיכונים הכלכליים, בין היתר בתמיכת העלייה במחירי הסחורות והאנרגיה, והאצה בצמיחה נרשמה במרבית האזורים. בסוף חודש ינואר ובשבוע הראשון של חודש פברואר 2018 נרשמה טלטלה בשוקי ההון הגלובליים. המגמות שבלטו בשווקים הן ירידה במדדי המניות, עליה בתנודתיות ועלייה בתשואות האג"ח לטווחים הארוכים. ברקע להתפתחויות אלו חשש המשקיעים מהאצה באינפלציה ומהעלאות ריבית מהירות יותר על ידי הבנקים המרכזיים. המשק האמריקני צומח בקצב מהיר, וזאת עוד טרם ההשפעה של קיצוצי המס וההגדלה של ההוצאות הפדרליות. שילוב של משק בתעסוקה מלאה, שכר שעולה והרחבה פיסקאלית משמעותית, אמור בסופו של דבר להעלות את האינפלציה.

מערכת התשלומים והסליקה בישראל

מערכות התשלומים והסליקה הן חלק חיוני של התשתית הכלכלית והפיננסית במשקים מודרניים, ותפקודן היעיל תורם להתפתחותם וליציבותם הפיננסית של המשקים. מערכי התשלומים במשק הישראלי כוללים אמצעי תשלום שונים, בהם הוראות לחיוב/זיכוי אלקטרוני, צ'קים, כרטיסי חיוב, מזומנים ותשלומים באמצעות האינטרנט והטלפון הסלולרי. המשתתפים במערכות התשלומים השונות הם ברובם בנקים מסחריים וגופים מוסדיים גדולים. הציבור הרחב עושה שימוש ישיר באמצעי התשלום השונים ונוזק למערכות תשלומים בין-בנקאיות לשם העברת כספים מבנק לבנק (בעוד שהעברת כספים מחשבון לחשבון אחר באותו בנק אינה מצריכה שימוש במערכת תשלומים בין-בנקאית).

בישראל פועלות מספר מערכות תשלומים וסליקה, ובכלל זה: שירותי הסליקה (כהגדרתם לעיל) הניתנים על ידי החברה ("שירותי הסליקה" ייקראו בדו"ח זה להלן גם "מערכת מס"ב"); מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת), המשמשת סולק סופי לכל מערכות התשלומים והסליקה בישראל, ומאפשרת ליחידים ולגופים לבצע העברות כספיות ביעילות ובזמן אמת (להלן: "מערכת זה"ב"); מסלקת הנייר של הבנקים, המטפלת בסליקת שיקים ושוברים ידניים (להלן: "מסלקת הנייר"); מסלקות הבורסה (מסלקת ניירות הערך ומסלקת מעו"ף); המסלקה הבינלאומית לעסקאות המרה (CLS), ועוד.

מסלקת הבנקים מורכבת ממסלקת הנייר ומשירותי הסליקה (מערכת מס"ב) אותם מעניקה החברה. מסלקת הבנקים קובעת את כללי המסלקה, המתעדכנים מדי פעם בפעם בהתאם להחלטות ועד המסלקה, הכולל נציגים מטעם התאגידים הבנקאיים, בנק הדואר ובנק ישראל. כללי המסלקה כוללים נהלים והוראות לביצוע סליקה בין הבנקים של ממסרים במסלקת הנייר (הצ'קים) ובמסלקה האוטומטית של מערכת מס"ב (להלן: "כללי המסלקה"). בין השאר, נקבע בכללי המסלקה הסדר של כשל בסליקה, המופעל במקרה שאחד המשתתפים במערכת אינו עומד בהתחייבויותיו. לאחרונה הקים בנק ישראל תת ועדה לוועד המסלקה הפועלת בנושאים הקשורים במס"ב.

תשלומים ישירים אלקטרוניים (Electronic Funds Transfer) הם תשלומים (חיובים או זיכויים) המתבצעים באמצעים אוטומטיים, ללא התערבות ידנית בתהליך. תשלומים אלקטרוניים מפחיתים משמעותית את עלות הטיפול בכל הוראת תשלום (ללקוח, לבנק ולמסלקה). כיום, מתבצעים תשלומים כאמור בישראל באמצעות שתי מערכות תשלומים בלבד: מערכת זה"ב ומערכת מס"ב, כאשר מערכת זה"ב מבצעת זיכויים בלבד (יוזם ההוראה אינו יכול לחייב את הצד השני), בעוד מערכת מס"ב מבצעת גם חיובים (אותם יוזם המוטב, דרך הבנק המנהל את חשבונו). במערכת זה"ב מתבצעות תנועות משני סוגים - תנועות דו-צדדיות לחיוב חשבונו של המשתתף השולח ולזיכוי חשבונו של משתתף אחר; ותנועות רב-צדדיות באמצעותן נסלקות התוצאות "נטו" של מערכות התשלומים האחרות, לרבות תוצאות ה"נטו" שמפיקה מערכת מס"ב.

מגמות במערכת התשלומים והסליקה

על רקע ההתרחבות בפעילות הפיננסית, ומפאת היותן של מערכות התשלומים והסליקה חיוניות לשמירה על יציבותה של הפעילות הפיננסית, מתאפיין מערך התשלומים והסליקה בישראל בהתערבות רגולטורית שהולכת וגדלה אשר מטרתה לקדם את מערכות הסליקה בארץ ולהפחית את סיכוני הסליקה וסיכוני הנזילות במסלקת הבנקים ובמערכת זה"ב.

לפרטים נוספים אודות ההשפעה של הרגולטורים בישראל המפקחים על תחומי הפעילות של החברה, לרבות בדבר הכרזת בנק ישראל על מערכות מסוימות המופעלות בידי החברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים ראה דוח ממשל תאגידי, פרק ב', סעיף 10 - מגבלות ופיקוח על פעילות החברה.

עוד ניתן להצביע על מגמות שונות בשימוש הנעשה באמצעי התשלום השונים, העשויות להשפיע על היקף פעילות החברה בעתיד הנראה לעין, כגון הגידול הניכר במספר כרטיסי החיוב הפעילים בישראל ובשימוש

בכרטיסי חיוב בכלל, ובשימוש בהוראות קבע בכרטיסי חיוב בפרט (כתחליף להרשאה לחיוב חשבון הבנק), כגון, ההפחתה המתמדת בנתח השימוש בשיקים במשקי הבית בישראל והתרחבות נתח השימוש באמצעי תשלום אלקטרוניים (הן במספר הזיכויים וחיובים המתבצעים באמצעי תשלום אלקטרוניים, והן בסכומם).

תקנות חדשות לעניין הפקדת תשלומים לקופת גמל

ביום 1 בינואר 2016 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 המכתיב למעסיקים פורמט אחיד להעברת מידע ונתונים בין יצרני מידע וצרכניו השונים בתחום החיסכון הפנסיוני, תוך הגדרת מבנה הנתונים, סכימת הנתונים, תוכן השדות המועברים והנסיבות שבהתקיימותן יש להעביר מידע כאמור. במהלך שנת 2017, במספר פעימות, לפי כמות עובדים ולפי ההוראות, עברו מעסיקים לעבוד בהתאם להוראות התקנות והחוזר הנ"ל. החברה סיפקה וממשיכה לספק לעת לעת שירותים אלו לגופים מעבירים שפועלים בפורמט של מס"ב.

סעיף זה לעיל, על כל תתי סעיפיו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

1. ב. רווח ורווחיות

רווח (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
6,005	4,503	6,916	רווח לפני מיסים על הרווח
1,684	1,044	1,797	הפרשה למיסים על הרווח
4,321	3,459	5,119	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה הסתכם בשנת 2017 בסך של 5,119 אלפי ש"ח לעומת רווח נקי בסך של 3,459 אלפי ש"ח בשנת 2016. הגידול ברווח בשיעור של 48%.

הגידול ברווח נבע בעיקר מגידול ברווח התפעולי בשל עלייה בהיקף שירותי הסליקה לבנקים ובשל העברת המידע והכספים של תוכנית חיסכון לכל ילד שהחלה בינואר 2017 (לפרטים ראה סעיף ד' לפרק זה).

הפרשה למיסים על הרווח בגין הפעילות הסתכמה בשנת 2017 בסך של 1,797 אלפי ש"ח לעומת סך של 1,044 אלפי ש"ח בשנת 2016. הגידול בשיעור של 72% נובע בעיקר מגידול ברווחיות החברה כמוסבר לעיל.

הרווח למניה (בש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
172.84	138.36	204.76	רווח למניה בת 0.0001

הרווח הנקי למניה מפעילות נמשכת הסתכם בשנת 2017 בסך של 204.76 ש"ח לעומת סך של 138.36 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח למניה בין התקופות נובע מרווחיות החברה כמוסבר לעיל.

2. ב. הכנסות והוצאות
הכנסות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
18,988	20,172	25,683
6,484	6,759	7,168
438	387	410
1,303	(2,070)	1,962
1	(2)	(269)
27,214	29,386	34,954

הכנסות החברה הסתכמו בשנת 2017 בסך של 34,954 אלפי ש"ח לעומת סך של 29,386 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 19% המוסבר כדלקמן:

- הכנסות משירותי סליקה לבנקים הסתכמו בשנת 2017 בסך של 25,683 אלפי ש"ח לעומת סך של 20,172 אלפי ש"ח בשנת 2016, גידול בשיעור של 27%. ההכנסות כוללות הכנסות במסגרת תוכנית חל"י שהתחילה בחודש ינואר 2017 ואשר תרמה לעלייה בהכנסות של 3,800 כ- אלפי ש"ח, מתוכן כ- 1,600 אלפי ש"ח בגין הפקדות כספים רטרואקטיביות לתקופה ממאי 2015 ועד דצמבר 2016 מהמוסד לביטוח לאומי במסגרת התוכנית. בנוסף, הוכנסה פעילות ספקי גמל אשר החליפה את פעילות מערכת הגמל הקיימת ומלווה במתן שירותים נוספים אשר תרמו לעלייה בהכנסות של כ- 1,400 אלפי ש"ח.
- הכנסות משירותי מיתוג ואחרים הסתכמו בשנת 2017 בסך של 7,168 אלפי ש"ח לעומת סך של 6,759 אלפי ש"ח בשנת 2016, גידול של 6%. העלייה בהכנסות נובעת בעיקר מעדכון בתעריפי מעבר מסלולים והצטרפות לצד הגידול בפעילות.
- הכנסות ריבית, נטו בצרוף הכנסות המימון נטו, הסתכמו בשנת 2017 בסך של 2,682 אלפי ש"ח לעומת סך של 403 אלפי ש"ח העלייה נובעת מגידול ברווחים נטו מתיק הנוסטרו של החברה בשנת 2017, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- הוצאות אחרות נובעות מהפחתת הציוד והמחשוב אשר נגרע במהלך המעבר לאתר החדש.

הוצאות תפעוליות ואחרות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
14,229	15,970	18,664
6,186	7,246	10,094
794	(1,667)	(720)
21,209	24,883	28,038

(*) סווג מחדש

הוצאות החברה הסתכמו בשנת 2017 בסך של 28,038 אלפי ש"ח לעומת סך של 24,883 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 13% המוסבר כדלקמן:

- הוצאות המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בשנת 2017 בסך של 18,664 אלפי ש"ח לעומת סך של 15,970 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 17%. הגידול נובע בעיקר מגידול בכ"א (בחברה ובשירותים המתקבלים מחברה קשורה) בגין שדרוג תשתיות מחשוב במעבר מבנה ועמידה בדרישות רגולציה, שימור ופיתוח רמה טכנולוגית גבוהה ושמירה על איכות השירות ללקוחות החברה וכן מתשלום והפרשה של מענק מעבר בהתאם להסכם הקיבוצי שמתגבש עם עובדי החברה כאמור בביאור 14.ב. לדוחות הכספיים.
- ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2017 בסך של 10,094 אלפי ש"ח לעומת סך של 7,246 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 39%. בעיקר מהוצאות הכרוכות במעבר אתר (שכירות ואחזקת משרדים, פחת ואחזקת מחשב) וכן מהוצאות בגין שירותים מקצועיים.

3.ב. הרחבה נוספת לגבי הכנסות והוצאות

נתוני פעילות

הגדרות

- זיכויים** - תשלומים כגון משכורות, תשלומים לספקים, תשלומי קצבאות, תשלומים למוטבים שונים.
- תנועת זיכוי** - תשלום.
- קובץ זיכויים** - מכלול תשלומים.
- סכום זיכויים** - סכום מצטבר של התשלומים.
- חיובים** - חיובים על פי הרשאה.
- תנועת חיוב** - פעולה לחיוב על פי הרשאה.
- קובץ חיובים** - מכלול פעולות חיוב על פי הרשאה.
- סכום חיובים** - סכום מצטבר של חיובים על פי הרשאה.
- גמל** - הפקדות מעסיקים לקופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות השתלמות.
- קובץ גמל** - מכלול הנשלח על ידי מעסיק לזיכוי עובדיו בקופות גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה.
- סכום גמל** - סכום מצטבר של הפקדות מעסיקים לקופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות השתלמות.

נתונים כמותיים שנתיים ליום 31 בדצמבר 2017 :

זיכויים	חיובים	גמל וגמל ילדים	
159,527	207,247	85,760	תנועות (אלפים)
2,573,100	567,725	5,790	סכום (מיליונים)
1,277	753	20 (*)	קבצים (אלפים)

נתונים כמותיים שנתיים ליום 31 בדצמבר 2016 :

זיכויים	חיובים	גמל	
150,822	200,092	8,335	תנועות (אלפים)
2,344,637	516,982	3,298	סכום (מיליונים)
1,134	703	30	קבצים (אלפים)

כמות תנועות זיכויים הסתכמה בשנת 2017 בכ- 159,527 אלפי תנועות לעומת כ- 150,822 אלפי תנועות בשנת 2016, גידול של כ- 6%.

סכום הזיכויים הסתכם בשנת 2017 בכ- 2,573,100 מליוני ש"ח לעומת כ- 2,344,637 מליוני ש"ח בשנת 2016, גידול של כ- 10%.

כמות קבצי זיכויים הסתכמה בשנת 2017 בכ- 1,277 אלפי קבצים לעומת כ- 1,134 אלפי קבצים בשנת 2016, גידול של כ- 13%.

כמות תנועות חיובים הסתכמה בשנת 2017 בכ- 207,247 אלפי תנועות לעומת כ- 200,092 אלפי תנועות בשנת 2016, גידול של כ- 4%.

סכום החיובים הסתכם בשנת 2017 בכ- 567,725 מליוני ש"ח לעומת כ- 516,982 מליוני ש"ח בשנת 2016, גידול של כ- 10%.

כמות קבצי חיובים הסתכמה בשנת 2017 בכ- 753 אלפי קבצים לעומת כ- 703 אלפי קבצים בשנת 2016, גידול של כ- 7%.

כמות תנועות גמל הסתכמה בשנת 2017 בכ- 85,760 אלפי תנועות לעומת כ- 8,335 אלפי תנועות בשנת 2016, גידול של כ- 929%.

סכום הגמל הסתכם בשנת 2017 בכ- 5,790 מליוני ש"ח לעומת כ- 3,298 מליוני ש"ח בשנת 2016, גידול של כ- 76%.

כמות קבצי גמל הסתכמה בשנת 2017 בכ- 20 אלפי קבצים לעומת כ- 30 אלפי קבצים בשנת 2016, קיטון של כ- 33% נובע מירידה בהיקף הפעילות בתחום הגמל בין התקופות נובע משינויי רגולציה כמפורט בפרק ב' סעיף א.1. לעיל.

4.ב. התפתחויות בהפסד כולל אחר (אלפי ש"ח)

התפתחות ברווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2016	2017

2016	2017
(36)	(542)

הפסד כולל אחר לאחר מיסים

הפסד כולל אחר נטו בשנת 2017 בסך של 542 אלפי ש"ח לעומת סך של 36 אלפי ש"ח בשנת 2016, עלייה הנובעת משינויים בריביות בין התקופות המשמשות בתחשיבים האקטואריים.

ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון

1.ג. המבנה וההתפתחויות המהותיות בתקופה המדווחת של הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכם בסך של 107,396 אלפי ש"ח לעומת סך של 100,553 אלפי ש"ח בשנת 2016, גידול בשיעור של 7%.
להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן:

השינוי	ליום 31 בדצמבר		
	סכום	2015	
%	אלפי ש"ח		
			סך מאזן
6.81%	6,843	100,553	107,396
(3.07%)	(148)	4,814	4,666
(66.64%)	(3,006)	4,511	1,505
4.64%	3,426	73,834	77,260
8.57%	431	5,029	5,460
115.56%	7,539	6,524	14,063
(23.95%)	(1,399)	5,841	4,442
			סך התחייבויות והון
30.53%	2,266	7,423	9,689
4.91%	4,577	93,130	97,707

• **מזומנים ופיקדונות בבנקים**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2017 לסך של 4,666 אלפי ש"ח לעומת סך של 4,814 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון בתקופת הדוח נובע מהשקעת עודפי מזומנים בפקדון לזמן קצר ובניירות ערך למסחר.

• **ניירות ערך**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2017 לסך של 77,260 אלפי ש"ח לעומת סך של 73,834 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. הגידול נובע בעיקר מרכישת ניירות ערך למסחר מיתרת המזומנים בחברה.

• **בניינים וציוד**

הסתכם ביום 31 בדצמבר 2017 בסך של 14,063 אלפי ש"ח לעומת סך של 6,524 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. הגידול נובע בעיקר מרכישת ציוד מחשוב והשקעות הנובעות ממעבר האתר ובניכוי פחת והפחתות וכן מפיתוח תוכנות לשימוש.

• **נכסים אחרים**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2017 לסך של 4,442 אלפי ש"ח לעומת סך של 5,841 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע בעיקר מקיטון בעודף היעודה על העתודה, מקיטון ביתרת מלאי ומקיטון בהוצאות מראש.

• **התחייבויות אחרות**

הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של 9,689 אלפי ש"ח לעומת סך של 7,423 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. הגידול בתקופת הדוח נבע בעיקר בהוצאות לשלם בגין שכר ונלוות וכן גידול ביתרת חברה קשורה כאמור בסעיף 2.

2.ג. הון

• הון עצמי

הסתכם ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של 97,707 אלפי ש"ח לעומת סך של 93,130 אלפי ש"ח בסוף שנת 2016. השינוי בהון נובע מהרווח של החברה לשנת 2017.

• חלוקת דיבידנדים

לא חולקו דיבידנדים בתקופת הדוח.

2.ד. מגזרי פעילות

1.ד. כללי

כאמור בפרק א' סעיף א' לעיל, החברה פועלת בעיקר במגזר פעילות אחד, שהינו "מגזר הסליקה", הכולל שני שירותים עיקריים, כדלהלן: (1) שירותי הסליקה (2) שירותי העברת עמיתים. בנוסף, נותנת החברה שירותי העברת מידע בין גופים ממשלתיים (משרד הפנים, משרד התחבורה) לבנקים (להלן: "שירותי המיתוג").

2.ד. מגזר הסליקה

• שירותי הסליקה

החברה מתפעלת מערכת לסליקה אלקטרונית של זיכויים וחיובים (בשקלים חדשים) המועברים באמצעים אלקטרוניים בין בנקים ולקוחותיהם של בנקים שונים, לשם חיוב או זיכוי (לפי העניין) של חשבונות המתנהלים בבנקים.

שירותי הסליקה אותם מעניקה החברה, מאפשרים לקוחות של בנקים שונים, בין השאר, לקיים ביניהם פעילות עסקית, המושתתת על חיובים וזיכויים בין חשבונות המתנהלים בבנקים שונים, ללא תלות בזהות הבנק שבו מתנהל חשבונם.

שירותי הסליקה כוללים: סליקת חיובים על פי הרשאה (הוראות קבע לחיוב חשבון הבנק); סליקת זיכויים (תשלומים) (לרבות בגין העברת משכורות, תשלומים לספקים ותשלומים אחרים); סליקת זיכויים של עמיתים בקופות גמל ו/או קרנות השתלמות (הן הפרשות העובדים והן הפרשות המעבידים); והחזרת זיכויים והחזרת חיובים על פי הרשאה שלא כובדו (זאת, במקרה בו בנק אינו נכון לכבד את הזיכוי או החיוב, לפי העניין, מאחת הסיבות שנקבעו לשם כך בכללי המסלקה).

קבצי הזיכויים והחיובים מועברים לחברה על ידי בנקים (ובנק הדואר ובנק ישראל) בשם לקוחותיהם או ישירות על ידי לקוחות הבנקים. לקוחות שכוללים בין השאר משרדי ממשלה, רשויות, גופים ויחידים המורשים לשלוח קבצי זיכויים וחיובים (לחברה). עם קבלת קבצי הזיכויים והחיובים, מתבצע במערכות החברה תהליך קדם-סליקה, במסגרתו מחושבות ההתחייבויות ההדדיות של הבנקים המשתתפים, ונוצר קובץ "נטו" המיועד לסליקה הסופית במערכת זה"ב.

הוראות הזיכוי והחיוב נסלקות בערבו של יום ההעברה, לפי ערך אותו היום. ההעברות הבין-בנקאיות (כלומר, ההתחשבות בין הבנקים בגין ההוראות שהועברו במערכת) עוברות, כאמור, לסליקה במערכת זה"ב ונרשמות ביום העסקים שלאחר יום ההעברה. המשתתפים בסליקה רשאים להחזיר את החיובים והזיכויים (מהסיבות המנויות בכללי המסלקה) לאחר מועד הצגתם, כאשר הוראות הזיכויים והחיובים המוחזרות מקבלות את ערך יום העסקים של יום הצגתן.

על פי הוראות בנק ישראל, ועל מנת להרחיב את הפעילות במערכת זה"ב, חל איסור על הבנקים להעברת תשלומים במס"ב בסכום העולה על 1 מיליון ש"ח, למעט במקרים חריגים לרבות במקרה בו ארע כשל במערכת זה"ב המונע מהבנקים ביצוע הוראת תשלום במערכת הנ"ל.

על פי תנאי פטור הממונה, העמלות בגין שירותי הסליקה אותם מעניקה החברה, מכל מקבל שירותים אלה, הינן זהות לכל מקבלי השירותים, אלא אם כן קיים הבדל בעלויות השירות הנובעות ממתן השירות וככל שההבדל במחיר בנושא פטור הממונה.

להרחבה בנושא פטור הממונה ראה דוח ממשל תאגידי, פרק ב' סעיף 10.

• שירותי העברת עמיתים

החברה מתפעלת מערכת ממוחשבת לטיפול בסליקת כספים וקבצי מידע במסגרת מעבר עמיתים בין קופות גמל ובין קרנות השתלמות, בהתאם להוראות הדין. עם קבלת קבצי מידע אודות מעבר עמיתים, ממנהל הקופה או ממתפעל הקופה, מתבצע עיבוד הנתונים הנכללים בקבצים הנ"ל, כאשר תוצר העיבוד הנ"ל מהווה את אחד הקלטים במערכת שירותי הסליקה.

על פי תנאי פטור הממונה, החברה אינה רשאית לגבות עמלות שונות מהקופה המעבירה ומהקופה המקבלת, אלא ככל שקיימים הבדלים בעלויות הכרוכות במתן שירותים אלה, ורק לאחר שהציגה את העלויות בפני הממונה על ההגבלים העסקיים וקיבלה את אישורו בכתב.

כאמור, בעקבות שינוי רגולציה פעילות החברה בתחום זה קטנה וצפויה להמשיך ולהצטמצם בשנים הקרובות. להערכת החברה חלק מהתשלומים בתחום הגמל עבר וצפוי להמשיך לעבור בערוצים אחרים שבטיפול החברה, ולכן לא צפוי שינוי מהותי בהכנסות הכוללות של החברה.

שירותי המיתוג

החברה מעניקה שירותי גישה באמצעים אלקטרוניים למאגרי מידע המתנהלים על פי דין: מאגרי מרשם האוכלוסין; מאגר משרד התחבורה - רשות הרישוי; ומאגר משרד הביטחון. שירותים אלו ניתנים לבנקים ולחברות כרטיסי אשראי, וזאת לשם קבלת מידע הנדרש לצורך הפעילות השוטפת של הבנקים ו/או חברות כרטיסי האשראי (לפי העניין), כגון שאילתות לאימות נתוני זהות, רישום וביטול שעבודים על כלי רכב ממונעים, וביצוע תשלומים על פי חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994.

• לקוחות

על פי הקבוע בסעיף 23 לחוק הבנקאות (רישוי), ומתוקף היותה של החברה חברת שירותים משותפת כמשמעותה בחוק הנ"ל, החברה רשאית לעסוק במתן שירותים לתאגידיים בנקאיים או ללקוחותיהם בלבד. הכנסות החברה מחמשת הבנקים הגדולים בישראל (בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, הבנק הבינלאומי ובנק מזרחי טפחות) יחדיו, מהוות חלק משמעותי של כ-70% מהכנסותיה התפעוליות של החברה, כאשר שיעור הכנסות החברה מכל אחד מהם מייצג בקירוב, למיטב ידיעת החברה, את חלקו היחסי במערכת הבנקאית. מכאן שקיימת תלות בין החברה לבין מספר מצומצם של לקוחות אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על מגזר הפעילות.

לקוחות החברה מתאפיינים ביציבות ורוכשים את שירותי החברה לאורך תקופה ארוכה. התקשרות החברה עם לקוחותיה הינה על בסיס הסכמות הכוללות את הגדרות השירות שתעניק החברה ללקוח הרלבנטי. על פי הקבוע בפטור הממונה, העמלות אותן גובה החברה בגין השירותים אותם היא מעניקה ללקוחותיה, הינן זהות לכלל מקבלי השירותים, אלא אם כן קיים הבדל בעלויות הנובעות או הכרוכות במתן השירות (וככל שההבדל במחיר מוצדק באופן ישיר על ידי ההבדל בעלויות האמורות בלבד) והחברה מפרסמת באתר האינטרנט שלה את תעריפוני השימוש במערכותיה ותעריפון של שירותיה. יצוין, כי החברה אינה גובה עמלות מלקוחות הבנקים העושים שימוש בשירותי החברה, למעט עמלות חד-פעמיות בגין הצטרפות לשירות ועמלות עבור שירותים מיוחדים כגון קבלת קבצי החזרות. כל השירותים שהחברה נותנת בתשלום לבנקים וללקוחות הבנקים מפורטים בתעריפון החברה המפרסם באינטרנט.

ד.3. התפתחויות בשווקים של תחום הפעילות, או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

מערך התשלומים בישראל נמצא בשנים האחרונות במצב של שינוי מתמיד כתוצאה מיישום רפורמות שונות, מהתפתחויות טכנולוגיות ומהתפתחויות גלובאליות. שינוי זה מוביל בין היתר לקידום מיזמים בתחום אמצעי התשלום המתקדמים הן בידי המערכת הבנקאית בישראל והן בידי חברות פרטיות.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

פרק ג' – סקירת הסיכונים

א. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

כאמור בפרק ב' בסעיף ג. לעיל:

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

סיכונים תפעוליים: ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה.

סיכוני אשראי: חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.

סיכוני שוק: לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון, סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.

סיכון נזילות: חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות עודפים והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

סיכונים אחרים: החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, רגולציה ומוניטין.

ניהול הסיכונים מבוסס על שלושה קווי הגנה:

קו הגנה ראשון - היחידות השונות בחברות, המוגדרות כקו הגנה ראשון, אחריות לניהול בפועל של הסיכון, כולל זיהוי הסיכונים הטמונים בפעילותם, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחריותן, ביצוע בקורות למזעור הסיכון ויישום תכניות עבודה.

קו הגנה שני - לחברות יש גופי פיקוח ובקרה, המוגדרים כקו הגנה שני: ניהול סיכונים, ממונה המשכיות עסקית, קצין ציות, ממונה אבטחת מידע, יועץ משפטי (חיצוני) האחראים, בין השאר, להגדרת המסגרת הכוללת לניהול הסיכונים, הטמעה ויישום מדיניות החברות בנושא ניהול הסיכונים, לרבות המתודולוגיה לזיהוי, הערכה, ניטור ובקרה.

קו הגנה שלישי - הביקורת הפנימית – גוף אובייקטיבי ובלתי תלוי, אשר תפקידו, בין היתר, לבחון את רמת הבקרה הפנימית בתהליכים וביחידות השונות בחברות ואת יישומה בהתאם להוראות החוק והוראות ניהול בנקאי תקין.

תדירויות ותשומות הביקורת לכל פעילות ויחידה ארגונית נקבעות בתכנית עבודה רב שנתית.

גורמי בקרה נוספים: רואה החשבון המבקר, אשר תפקידו הינו לבקר את הדוחות הכספיים של החברה וחוות דעתו על מהימנותם ונאותם.

ב. ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

1. ב.1. כללי

החברה מקיימת מערך ניהול סיכונים המתאים לפעילותה העסקית, בין היתר, המפורט להלן:

- אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בהתאם להנחיות בנק ישראל, פרקטיקה מקצועית מקובלת, ושינויים בסביבה העסקית.
- ניהול הסיכונים מתבצע תוך שימוש בכלים כמותיים ואיכותיים, לרבות שימוש בתרחישים, ובמבחני קיצון.
- קיים פרום לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל.

2. ב.2. הצהרת תיאבון לסיכון

החברה חשופה למגוון סיכונים במסגרת פעילותיה השונות. מטרת הצהרת תיאבון לסיכון הינה להגדיר את רמת הסיכון לסוגי הסיכון השונים אשר החברה מוכנה לקחת על עצמה כדי להשיג את היעדים שהוגדרו. להלן העקרונות לקביעת תיאבון הסיכון:

- גיבוש תיאבון הסיכון מתבצע תוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים שהחברה הגדירה.
  - קביעת הצהרות איכותיות וכמותיות אשר מבטאות את המוטיבציה ללקיחה או הימנעות מסוגי סיכון מסוימים.
  - קביעת מגבלות או אינדיקטורים מסוימים שיאפשרו לעקוב אחר סיכונים בחברה.
  - פירוט הצהרות ומגבלות הסיכון, מוגדרים במדיניות ניהול הסיכונים.
- נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא היו חריגות ממגבלות הצהרת התיאבון לסיכון שאושרו ע"י הדירקטוריון.

3. ב.3. דיווח

החברה פועלת באופן שוטף לדווח ולתעד התממשות של אירועי כשל, סמוך ככל הניתן למועד קרות האירוע. בנוסף, החברה פועלת בהתאם להנחיות הרגולציה לעניין דיווח אירועי כשל. דירקטוריון החברה מתכנס כאחת לחודש ומקבל דיווחים שוטפים על פעילות החברה, חשיפתה לסיכונים ופעולות הננקטות לגידור חשיפה כאמור.

4. ב.4. ניהול סיכונים פיננסיים:

סיכון שוק – מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה משינויי בשווי נכסים והתחייבויות עקב שינוי בתנאי השוק: שערי חליפין, שיעורי ריבית, מדד. כמו כן, לגבי פעילות בתיק נוסטרו – הכספים מופקדים בבנקים מסחריים ומושקעים באפיקי השקעה סולידיים, אין מדובר בחשיפה מהותית. חלק ממחירון חברת מס"ב הינו בשער הדולר, אך שיעור ההכנסות צמודות לדולר ביחס להכנסות השקליות ואינו מהותי ולפיכך, תנודתיות בשער הדולר, אינה משפיעה על הכנסת החברה. החברה עברה בשנת 2017 למחירון שקלי בלבד. סיכון נזילות - מוגדר כסיכון לרווח החברות, ליציבותם ולמוניטין עקב אי יכולת לעמוד בהתחייבויות שוטפות או עתידיות. הסיכון נובע מאי הוודאות באשר לזמינות המקורות והשימושים. היקף תשלומים שוטפים לספקים ולעובדים אינו מהותי ביחס ליתרות הנזילות של החברות ולכן אינו יוצר חשיפה לסיכון נזילות.

5.ב. ניהול סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו, כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי וסיכון תדמיתי.

ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין בין היתר: הוראה 350 בנושא "סיכונים תפעוליים", הוראה 357 בנושא "ניהול טכנולוגיות מידע", הוראה 355 בנושא "סיכוני המשכיות עסקית" והוראה 361 בנושא הגנת סייבר. וצריך להוסיף את הוראה 6 של חותם שנמצאת עכשיו ברמת טיוטה] החברה קבעה מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים ולניהול סיכוני המשכיות עסקית. מסמכי המדיניות כאמור, מפרטים מסגרת לפעילויות, כלים ומתודולוגיות לזיהוי סיכונים, הערכת החשיפה הנובעת מהסיכונים, ותהליכי בקרה וניטור מתמשך של פרופיל הסיכון.

המבנה הארגוני של ניהול הסיכונים התפעוליים תואם את אופייה ומורכבותה של החברה.

החברה מבצעת סיקרי סיכונים תפעוליים, באמצעות חברות ייעוץ חיצוניות בעלות ניסיון רב בביצוע סקרי סיכונים בתחום מערכות מידע ואבטחת מידע וסייבר.

החברה ביצעה סקר סיכונים כולל בין החודשים מאי – דצמבר 2016.

במהלך שנת 2017 בוצעו במחצית השנה ובסוף השנה עדכון להערכת הסיכונים של החברה.

מנהל הסיכונים מבצע באופן שוטף, בין היתר, את המפורט להלן:

- עדכון מתודולוגיות ושיטות לניהול הסיכונים, פיתוח דרכי פעולה ליישום ניהול סיכונים אפקטיבי, לרבות עדכון של הערכת הסיכונים בהתאם לשינויים בסביבת הסיכונים וכן התממשות של אירועי כשל.
- מעקב אחר הטיפול בחולשות בקרה שאותרו בתהליכי העבודה וההמלצות שהתקבלו ליישום.
- הנחיה והדרכה של היחידות השונות בחברה, על פי הצורך הספציפי שלהן, בכל הקשור בגידור, מניעה או בהפחתה של סיכונים.
- בדיקת הסיכונים הגלומים בשירותים חדשים שמציעה החברה ויישום טכנולוגיות ומערכת חדשות.

דגשים בהתייחס לניהול סיכוני טכנולוגית מידע

טכנולוגית המידע היא מרכיב מרכזי בתפעול ובניהול התקין של החברה. החברה מחויבת לדאוג לסביבת מחשוב זמינה, רציפה, אמינה ויעילה, כדי לתמוך בפעילות העסקית של לקוחותיה.

ניהול, פיקוח ובקרה בתחומי מערך טכנולוגיית המידע, מתבצעים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין ובהתאם לסטנדרט גבוה של פרקטיקה מקצועית מקובלת. הנהלת החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול טכנולוגיית המידע, הן בהיבט מעורבות ההנהלה והן בהיבט הקצאת המשאבים הכספיים ומשאבי האנוש הנחוצים לתפקודו התקין.

במהלך בשנת הדוח החברה החלה תהליך שדרוג של המחשבים המרכזיים העומדים לרשותה ומתכננת לסיימו במהלך החציון הראשון של 2018.

6.ב. דגשים בהתייחס לניהול סיכוני אבטחת מידע וסייבר

בשנים האחרונות חל גידול באיומי הסייבר שחשופים להם ארגונים. איומים אלו, מתאפיינים בין היתר בגידול במספר ובמורכבות ניסיונות התקיפה, כמו גם, בקושי לזיהוי התקפות ויכולות של יריבים. החברה כאחראית על מערך התשלומים והסליקה, מהווה גם היא מטרה לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות החברה, הינן יעד להתקפות סייבר, קודים זדוניים, התקפות דיג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי החברה, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של החברה.

החברה נוקטת במכלול רחב של אמצעים הדרושים כדי למנוע סיכוני אבטחת מידע וסייבר נגד החברה ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכוני הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת כדי להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

בשנת הדוח החברה ביצעה סקרי אבטחת מידע מקיפים. כמו כן, בוצעה פעילות לניתוח ממצאי הסקרים, גיבוש ויישום תכנית לטיפול בממצאיו.

בשנת הדוח לא התרחשה תקרית סייבר שהשפיעה מהותית על המוצרים והשירותים של החברה, על קשריה עם הלקוחות ועל שלמות וסודיות של המידע.

7.ב. דגשים בהתייחס לניהול סיכוני המשכיות עסקית

החברה מהווה גורם משמעותי המשפיע בין היתר על פעילות מערך התשלומים של המשק הישראלי. לפיכך, הינה מסווגת כ"מפעל חיוני" של מל"ח (משק לשעת חירום), וככזאת עומדת בדרישות המשכיות העסקית הן של מל"ח והן של בנק ישראל.

על מנת לתמוך בפעילות העסקית של הלקוחות ללא הפרעה, גם בעתות משבר או אסון, החברה פועלת לשמירה על שרידות, זמינות ויציבות ברמה גבוהה מאד. המערכות הקריטיות לשירות הלקוחות פועלות במקביל מ- 2 מרכזי חישוב active-active, חלק אחר נמצא בגיבוי active-passive.

החברה מקיימת תהליכים מתמשכים לזיהוי סיכוני המשכיות עסקית, ניתוח הממצאים, גיבוש ויישום תכנית לטיפול בממצאים כאמור, לרבות עדכון תכנית המשכיות העסקית ויישומה.

8.ב. סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי כולל את הסיכון העסקי וכן את הסיכון האסטרטגי "הטהור".

- סיכונים עסקיים - נובעים מן הסביבה החיצונית שבה פועלת החברה
- חשיפה לסיכון, בין היתר, כתוצאה מהגורמים הבאים: אסטרטגיות עסקיות לא אפקטיביות, היעדר אסטרטגיות עסקיות אינטגרטיביות, חוסר היכולת להטמיע אסטרטגיות, שינויים בסביבה העסקית שבה פועלת החברה (אי היענות לשינויים כלכליים, ענפיים או טכנולוגיים או חוסר יכולת להתאים אסטרטגיות קיימות לשינויים בסביבה העסקית).
- סיכונים אסטרטגיים אשר נובעים מפעילות פנים ארגונית, כלומר חשיפה לסיכון כתוצאה מאי עמידת החברה בתכניותיה ובאופן הניהול אותו קבעה לעצמה.
- הסיכון האסטרטגי יוערך בצורה איכותית בלבד בשל הקושי לאתר את מלוא הגורמים להתממשותו ובשל הקושי לאמוד את הנזקים להם הוא גורם.

החברה פועלת בסביבה דינמית, רווית שינויים הן מבחינה טכנולוגית והן מבחינה רגולטורית. שינויים אלו, הינם בעלי השלכות מהותיות על פעילות החברה ותוצאותיה. הסיכון מתנהל ברמת מנכ"ל וגורמים נוספים הרלוונטיים לסביבה והפעילות העסקית של החברה.

9.ב. סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסום שלילי ו/או תפישה ציבורית ו/או התנהלות לא הולמת, המתייחסים לדרכי פעולתה של החברה, יגרמו לפגיעה ביחסי הגומלין בין החברה לבין לקוחות, רגולטורים, עובדים וכו'. היא גם עלולה להוביל לאובדן לקוחות, ירידה בהכנסות, תביעות משפטיות וכו'. החברה פועלת למזעור סיכון זה על ידי פיקוח ובקרה שוטפים על ישום הוראות ונהלים מול לקוחות, ספקים ועובדים. עיקר פעילויות החברה היא מול מספר מצומצם של לקוחות המכירים היטב את תחום הפעילות של החברה

1. סיכון טהור- סיכונים מהתרחשות אירועים שאינם בשליטת הארגון.

10. ב. סיכון רגולציה

בשנים האחרונות, ישנם שינויים רגולטוריים רבים בסביבת הפעילות של החברה. בין השינויים המרכזיים בתחום זה, ניתן למנות את עבודתה של הועדה להגברת התחרותיות בשירותים פיננסיים נפוצים (ועדת שטרומ) והחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (חוק שטרומ), שחוקק בעקבותיה. לשינויים אלה, יכולות להיות השלכות מהותיות על פעילותה של החברה בשנים הקרובות. החברה פועלת למזעור סיכון זה על ידי קשר רציף עם הרגולטורים ושאיפה מתמדת ליישום הוראות בנק ישראל וחוקי המדינה. אפשר להוסיף את תוספת הרגולציה שמביאה חותם שמכבידה עלינו וגם בחלק מהמקרים יותר מחמירה מהפיקוח על הבנקים

11. ב. סיכון ציות

סיכון הציות מוגדר כסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר החברה עלולה לספוג כתוצאה מכך שאין היא מקיימת את הוראות הציות החלות עליה (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308).

סיכון הציות, קיים כמעט בכל התהליכים העסקיים בחברה, המיושמים על ידי היחידות השונות. בחודש יוני 2016, נכנסה לתוקפה עדכון הוראה 308 אשר הרחיבה את ההגדרה של "הוראות ציות" מעבר להוראות צרכניות, בהתאם לכך, נוספו נושאים נוספים לתחום הציות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, מגדירה את כל מערך הציות הנדרש, לרבות מינוי קצין ציות ראשי, מינוי פונקציית ציות, כתיבת מדיניות ציות וכיו"ב.

החברה גיבשה מסמך מדיניות ציות, אשר אושר בדירקטוריון בחודש דצמבר 2016, לרבות כתב מינוי (ציארטר) לפונקציית הציות בחברה.

במהלך שנת 2017 בוצעו 3 סקרי ציות להוראות דין (חוק חתימה אלקטרונית, חוק הגנת הפרטיות, חוק המחשבים). הסקרים הסתיימו כנדרש ולא נמצאו פערים משמעותיים.

12. ב. ניהול סיכונים משפטיים

סיכון משפטי הינו חלק מסיכון תפעולי. "סיכון מדרגה שנייה" כתגובה להתממשות סיכונים אחרים (למשל, התממשות סיכון תפעולי של מעילה או אף תקלה טכנית עלולה להוות עילה לתביעות משפטיות. הפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם).

מערכת ההתקשרויות התפעוליות והחוזיות של החברה מאופיינת במארג חוקים, הוראות, תקנות, צווים והנחיות החלים עליה והמשליכים באופן ישיר על הסיכונים הנובעים ממנה. בין היתר, יחסי החברה עם לקוחותיה (הישירים והעקיפים), ספקיה ועובדיה.

החברה נעזרת באופן קבוע בשירותיהם של מספר משרדי עריכת דין המתמחים בתחום פעילותה ובסיכונים הגלומים בפעילות זו.

13. ב. דיון בגורמי סיכון

בוצע מיפוי של גורמי סיכון עיקריים אליהם חשופה החברה. הערכת הסיכונים והשפעתם הינה הערכה סובייקטיבית של ההנהלה לצורך הערכה זו הוגדרה השפעת הסיכונים, תוך שיקול הסבירות להתממשותם כדלהלן:

- ההשפעה הוגדרה כגבוהה במידה והתממשות הסיכון עלולה לגרום לפגיעה מהותית בחברה

- ההשפעה הוגדרה כבינונית במידה והתממשות הסיכון עלולה לפגוע ביעדיה העסקיים של החברה
- ההשפעה הוגדרה כנמוכה במידה והתממשות הסיכון עלולה להביא לפגיעה לא מהותית בתוצאות העסקיות של החברה.

מס'	סיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	השפעה
1	סיכונים אשראי	סיכון הנובע מכך שלוה לא יעמוד בהתחייבויותיו לחברה. החברה אינה נותנת אשראי ואינה חשופה לשרשרת חשיפת אשראי מלקוחותיה או ספקיה	נמוכה
2	סיכון נזילות	סיכון המוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות	נמוכה
3	סיכון שוק	סיכון הנובע משינויים בתנאי שוק (ריבית, מט"ח, אינפלציה ומחירי נכסים פיננסיים)	נמוכה
4	סיכון תפעולי	סיכון הנובע מתהליכים פנימיים כושלים, ליקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים, לרבות מעילות, הונאות וסיכונים משפטיים. בפעילות החברה גלומים סיכונים תפעוליים מגוונים. לאור אופי פעילות החברה, עיקר חשיפתה הינה לסיכונים תפעוליים הנובעים מניהול טכנולוגיות מידע והמשכיות עסקית	גבוהה
5	סיכונים אבטחת מידע וסייבר	סיכון הקשור בשימוש ובחשיפת מידע רגיש על ידי גורמים פנימיים או חיצוניים וכן ניסיונות חדירה של גורם עוין אל מערכות החברה, במטרה לפגוע בשלמות, זמינות או חשאיות המידע.	גבוהה
6	סיכון רגולציה	סיכון הנובע משינויים ברגולציה והשפעתם על עסקי החברה.	בינונית
7	סיכון ציות	סיכון הנובע מאי עמידה בהוראות חקיקה, רגולציה, תקנות מחייבות	בינונית
8	סיכון משפטי	סיכון משפטי הינו חלק מסיכון תפעולי. "סיכון מדרגה שנייה" כתגובה להתממשות סיכונים אחרים (למשל, התממשות סיכון תפעולי של מעילה או אף תקלה טכנית עלולה להוות עילה לתביעות משפטיות או הפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם)	נמוכה
9	סיכון מוניטין	סיכון ישיר - האפשרות כי פרסום שלילי, בנוגע לעסקי החברה, פעולותיה או חוסר פעולותיה, יפגע או עלול לפגוע בדימוי החברה, בהיקפי פעילותה, בנזילות שלה ובבסיס הלקוחות שלה. סיכון עקיף - הסיכון שרווחי החברה ייפגעו כתוצאה מתדמית שלילית שנוצרה לו בקרב בעלי עניין (לקוחות, בעלי המניות, מפקחים או ספקים) אשר עלולה להשפיע באופן שלילי על קשרים עסקיים קיימים או חדשים ועל גישה למקורות מימון או שירותים נדרשים.	נמוכה
10	סיכון אסטרטגי	סיכון הנובע מהחלטות שגויות ו/או יישום של החלטות עסקיות. הסיכון האסטרטגי מושפע מגורמי סיכון חיצוניים ופנימיים	בינונית

פרק ד' - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על פי המדיניות המפורטת בביאור 2 לדוחות הכספיים. קיימים תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך בהערכה ואומדן אשר נערכים על ידי הנהלת החברה במהלך עריכת הדוחות הכספיים.

יישומם של כללי חשבונאות מקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת החברה כרוך בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, לרבות התחייבויות תלויות ועל התוצאות הכספיות של החברה. ייתכן שהתממשותם של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים ומהערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי וודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת החברה בדעה כי האומדנים והערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

ב. אומדנים חשבונאיים קריטיים

1. בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הרביעי המסתיים ביום 31 בדצמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

הצהרת המנהל הכללי

אני משה וולף מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה וולף
מנהל כללי

27 במרץ 2018

---

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרת החשבונאי הראשי

אני עפר עדן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עפר עדן
מנהל כספים וחשבונאי ראשי

27 במרץ 2018

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים, ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית (1992) של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה ה"ה סומך חייקין, כפי שצויין בדוח שלהם אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017.

עפר עדן מנהל כספים וחשבונאי ראשי	משה וולף מנהל כללי	עדי קפלן יו"ר הדירקטוריון	27 במרץ 2018
--	-----------------------	------------------------------	--------------

מרכז סליקה בנקאי בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים:

עמוד	
34	דוח רואי החשבון המבקרים - בקרה פנימית על דיווח כספי
35	דוח רואי החשבון המבקרים - דוחות כספיים שנתיים
דוחות כספיים	
36	דוחות רווח והפסד
37	דוחות על הרווח הכולל
38	מאזנים
39	דוחות על השינויים בהון העצמי
40	דוחות על תזרימי המזומנים
41 - 76	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מרכז סליקה בנקאי בע"מ

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון ישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים של החברה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו, מיום 27 במרץ 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

27 במרץ 2018

דוח רואי החשבון המבקר דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מרכז סליקה בנקאי בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזניים המצורפים של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן – "החברה") לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של החברה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission – 1992 (COSO), והדוח שלנו מיום 27 במרץ 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

סומך חייקין
רואי חשבון

27 במרץ 2018

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2015	2016	2017	ביאור	
הכנסות				
18,988	20,172	25,683		משירותי סליקה לבנקים
6,484	6,759	7,168		משירותי מיתוג ואחרים
438	387	410	3	משירותי מרשם אוכלוסין, נטו
1,303	(*)2,070	1,962		הכנסות ריבית, נטו
1	(2)	(269)		הכנסות (הוצאות) אחרות
27,214	29,386	34,954		סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
14,229	15,970	18,664	4	משכורות והוצאות נלוות
6,186	7,246	10,094	5	הוצאות אחרות
794	(*)1,667	(720)	6	הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית, נטו
21,209	24,883	28,038		סך כל ההוצאות
רווח לפני מיסים				
6,005	4,503	6,916		
1,684	(*) 1,044	1,797	7	הפרשה למיסים על הרווח
4,321	3,459	5,119		רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
172.84	138.36	204.76		רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות (בש"ח)
25,000	25,000	25,000		מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

(*) סווג מחדש.

עפר עדן
מנהל כספים וחשבונאי
ראשי

משה וולף
מנהל כללי

עדי קפלן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 27 במרץ 2018
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2015	2016	2017	
			רווח נקי
4,321	3,459	5,119	
			הפסד כולל אחר, לפני מיסים :
(497)	21	(704)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
(497)	21	(704)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
132	(57)	162	השפעת המס המתייחס
(365)	(36)	(542)	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי המניות, לאחר מיסים
3,956	3,423	4,577	הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2016	2017	ביאור	
נכסים:			
4,814	4,666	8	מזומנים ופקדונות בבנקים
4,511	1,505		פקדון לזמן קצר
73,834	77,260	9	ניירות ערך
5,029	5,460	10	לקוחות
6,524	14,063	11	בניינים וציוד
5,841	4,442	12	נכסים אחרים
100,553	107,396		סך כל הנכסים
התחייבויות והון:			
7,423	9,689	13	התחייבויות אחרות
		15	התחייבויות תלויות והתקשרויות
93,130	97,707	16	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
100,553	107,396		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

הון המניית	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון	
1,943	(737)	84,545	85,751	יתרה ליום 1 בינואר 2015
-	-	4,321	4,321	רווח נקי לתקופה
-	(365)	-	(365)	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,943	(1,102)	88,866	89,707	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
הון המניית	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון	
1,943	(1,102)	88,866	89,707	יתרה ליום 1 בינואר 2016
-	-	3,459	3,459	רווח נקי לתקופה
-	(36)	-	(36)	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,943	(1,138)	92,325	93,130	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
הון המניית	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון	
1,943	(1,138)	92,325	93,130	יתרה ליום 1 בינואר 2017
-	-	5,119	5,119	רווח נקי לתקופה
-	(542)	-	(542)	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,943	(1,680)	97,444	97,707	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

1. לעניין הגבלה בחלוקת דיבידנד ראה ביאור 15א'.
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2015	2016	2017	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת :
4,321	3,459	5,119	רווח נקי לתקופה
			התאמות :
639	1,526	2,364	פחת והפחתות
883	1,711	(701)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
199	(437)	342	שינוי במיסים נדחים
63	99	(135)	פיצויי פרישה - קיטון (גידול) בעודף יעודה על עתודה
(1)	2	269	הפסד (רווח) ממיוש רכוש קבוע
			שינוי נטו בנכסים שוטפים :
(236)	(702)	(431)	עלייה בלקוחות
794	(1,590)	690	ירידה (עלייה) בנכסים אחרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות :
(1,403)	1,107	1,466	עלייה (ירידה) בהתחייבויות אחרות
5,259	5,175	8,983	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה :
(50,525)	(36,054)	(43,053)	רכישת ניירות ערך למסחר
49,301	25,357	40,328	תמורה ממכירת ניירות ערך למסחר
-	(4,511)	3,006	פקדון לזמן קצר
(2,644)	(3,983)	(9,412)	רכישות והשקעות ברכוש קבוע
34	148	-	תמורה ממיוש ציוד
(3,834)	(19,043)	(9,131)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
1,425	(13,868)	(148)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
17,257	18,682	4,814	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
18,682	4,814	4,666	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו
1,303	2,070	1,978	ריבית שהתקבלה
131	9	13	ריבית ששולמה
-	-	468	מיסים על הכנסה שהתקבלו
1,911	1,869	1,848	מיסים על הכנסה ששולמו
			נספח ב - פעילות שלא במזומן
-	-	760	רכישת רכוש קבוע כנגד התחייבות לספקים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

<p>א. הישות המדווחת</p> <p>(1) מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן - "החברה") התאגדה בישראל בשנת 1982 וכתובתה הרשמית היא הרוקמים 26 חולון.</p> <p>(2) החברה עוסקת בעיקר במתן שירותי סליקת חיובים וזיכויים ומתן שירותי מיתוג.</p> <p>(3) החברה נמצאת בבעלות בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנקים").</p> <p>ב. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון החברה ביום 27 במרץ 2018.</p> <p>ג. הגדרות</p> <p>בדוחות כספיים אלה</p> <p>תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS")</p> <p>תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.</p> <p>כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב. רשות ניירות ערך בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה ב- (ASC 105-10) FAS 168, הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב- FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.</p> <p>החברה</p> <p>מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן "החברה").</p> <p>מטבע הפעילות</p> <p>המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה פועלת החברה. בדרך כלל זהו המטבע של הסביבה שבה החברה מפיקה ומוציאה את עיקר המזומנים.</p> <p>מטבע הצגה</p> <p>המטבע שבו מוצגים הדוחות הכספיים.</p> <p>צדדים קשורים</p> <p>כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 - IAS למעט בעל עניין ובסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.</p> <p>בעל עניין</p> <p>כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, על תקנותיו וכהגדרתם בסעיף 80 ב' להוראות הדיווח לציבור.</p> <p>חברה קשורה</p> <p>שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (שב"א) חברה בשליטת בעלי המניות בחברה.</p> <p>מדד</p> <p>מדד המחירים לצרכן המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.</p> <p>סכום מותאם</p> <p>סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.</p> <p>סכום מדווח</p> <p>סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.</p> <p>עלות</p> <p>עלות בסכום מדווח.</p>	<p>כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב</p>
--	---

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

2. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים ערוכים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של החברה, שהוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה. הדוחות מוצגים באלפי ש"ח.

3. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות בשווי הוגן המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר).
  - נכסי והתחייבויות מיסים נדחים.
  - הפרשות.
  - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.
- ערכם של נכסים לא כספיים (בעיקר רכוש קבוע ורכוש אחר) ופריטי הון עצמי, נמדדו לפי העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים במדד המחירים לצרכן וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2003. החל מיום 1 בינואר 2004 עורכת החברה את דוחותיה הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם של אומדנים אלה, נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראת המפקח על הבנקים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

נכסים בלתי מוחשיים

החל מתקופות הדוח המתחילות ביום 1 בינואר 2016 מיישמת החברה תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים – מוניטין ואחרים". בפרט, על פי החוזר תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים המפורטים בנושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר "תוכנה לשימוש עצמי".

ההוראות שבחוזר נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. ליישום החוזר לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ג. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. שערי חליפין ובסיס הצמדה

- (1) יתרות במטבע חוץ או הצמודות אליו, נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
- (2) יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם למדד הידוע האחרון בתאריך המאזן או בהתאם למדד בגין החודש האחרון של תקופת הדיווח, בהתאם לתנאי העסקה.
- (3) להלן נתונים על שער החליפין של הדולר ועל המדד:

מדד בישראל		שער החליפין היצג של הדולר (ש"ח ל-1 דולר)	ליום
מדד בגין	מדד ידוע		
נקודות	נקודות		
31 בדצמבר 2017			
	106.55	106.44	3.470
31 בדצמבר 2016			
	106.12	106.12	3.845
31 בדצמבר 2015			
	106.34	106.45	3.902
שיעורי השינוי לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר 2017			
	0.40%	0.30%	(9.75%)
31 בדצמבר 2016			
	(0.21%)	(0.31%)	(1.46%)
31 בדצמבר 2015			
	(1.00%)	(0.89%)	0.33%

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

2. מדיניות קיזוז נכסים והתחייבויות

החברה מיישמת את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, החברה מקזזת נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ותציג במאזן את יתרתם נטו, בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם החברה וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

3. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ההכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה שהתקבלה והתמורה שהחברה זכאית לקבל בגין הכנסה ממתן שירותים במהלך העסקים הרגיל.

- הכנסות ממתן שירותי סליקה ושירותי המיתוג, מוכרות עם מתן השירות.
- ההכנסות וההוצאות מוכרות על בסיס צבירה.
- הכנסות מריבית או דיבידנדים, הנובעות משימוש שעושים אחרים בנכסי החברה מוכרות בתנאי שצפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה, וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן ובתנאי ששלב ההשלמה של העסקה בתאריך המאזן ניתן למדידה באופן מהימן.

4. מזומנים ופיקדונות בבנקים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. פיקדונות בבנקים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

5. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

החברה מיישמת את הכללים שנקבעו ב- (ASC 820-10) FAS157 אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של החברה. FAS157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים, אשר לחברה יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
  - רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
  - רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).
- היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, החברה שוקלת מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכת היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה bid - ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות. הגורמים האמורים נלקחים בחשבון כאשר החברה קובעת את הנזילות של שווקים ואת הרלוונטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

6. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח החברה מסווגת לרכוש קבוע עלויות בגין נכסי תכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.

פריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, מוכר לפי שווי הוגן.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערך בספרים, ומוכרים נטו בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

עלויות תחזוקה שוטפת של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

2. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכויי ערך השייר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע. קרקעות אינן מופחתות.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

אומדן שיעורי הפחת, בהתבסס על אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

%	
20-33	מחשבים תוכנה וציוד אלקטרוני
6-20	ציוד וריהוט משרדי
15	כלי רכב
10 - 20	שיפורים במושכר

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך. שיפורים במושכר מופחתים לאורך תקופת השכירות (כולל האופציה שבידי החברה להארכת תקופת השכירות), שאינה עולה על אורך חייו השימושיים המשוער של הנכס.

3. עלויות תכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי החברה מוכרת כנכס ונמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות הקשורות לפיתוח תכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, צפויות הטבות כלכליות עתידיות, לחברה כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד.

7. ניירות ערך

ניירות ערך בהם השקיעה החברה מסווגים כניירות ערך מוחזקים למסחר. השווי ההוגן נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי.

8. הפרשות- התחייבויות תלויות

1. כללי

הפרשות נעשות כאשר לחברה קיימות מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגין צפוי שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות במועד המאזן, תוך התחשבות בסיכונים ובאי הוודאות הכרוכים במחויבות. הערך הפנקסני של ההפרשה הוא בגובה הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזויים. שינויים בגין מרכיבי ערך הזמן שחלף ייזקפו לדוח רווח והפסד כאשר צד שלישי אמור לשאת בסכום הדרוש ליישוב המחויבות בהווה, כולה או חלקה, מכירה החברה בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרה, רק כאשר וודאי למעשה שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדו באופן מהימן. תביעה שלא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית, לא בוצעה בגינה הפרשה. בביאור 17 ד' נכלל גילוי לסך החשיפות אשר לא בוצעה בגין הפרשה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

2. חובות מסופקים

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות, שגבייתם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשות התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם והערכת הביטחונות שנתקבלו מהם. חובות מסופקים, אשר לדעת הנהלת החברה אין סיכוי לגבותם, נמחקים מספרי החברה על פי החלטת ההנהלה.

3. תביעות משפטיות

ההפרשה בגין תביעות נכללת כאשר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not), כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. תביעה שלא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית, לא בוצעה בגינה הפרשה. בביאור 17 ד' נכלל גילוי לסך החשיפות אשר לא בוצעה בגינן הפרשה.

9. מיסים על ההכנסה

מיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון העצמי, או ברווח כולל אחר. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון העצמי או ברווח כולל אחר.

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס ובשל הפסדים וניכויים להעברה, למעט מספר מצומצם של חריגים.

יתרות המיסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייזקפו לדוח רווח והפסד או להון העצמי, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המיסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הנייל בתקופת הדוח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל תאריך מאזן, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתמשו, הם מופחתים.

נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים והתחייבויות, בהתאמה. מיסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטף והמיסים הנדחים מתייחסים לאותה רשות מס.

10. עסקאות עם בעל שליטה וצדדים קשורים וגילויים נדרשים

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שוויים ההוגן במועד העסקה. ההפרש בין השווי ההוגן, לבין התמורה בפועל, נזקף להון העצמי.

IAS24, גילויים בהקשר לצד קשור, קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף, ניתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות החברה, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

11. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח למספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך השנה.

12. תקופת המחזור התפעולי

המחזור התפעולי של החברה הינו שנה.

13. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה ומפעילות מימון. תזרימי מזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של החברה מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף מזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

14. ריבית ששולמה, דיבידנדים ששולמו ודיבידנדים שהתקבלו בדוח על תזרימי מזומנים

החברה מסווגת תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנדים אשר התקבלו בידיה וכן תזרימי מזומנים בגין ריבית ששולמה כתזרימי מזומנים אשר שימשו או נבעו מפעילות שוטפת. תזרימי מזומנים בגין מסים על הכנסה מסווגים ככלל לתזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות שוטפת, למעט אלו אשר ניתנים לזיהוי בנקל עם תזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה או מימון. דיבידנדים המשולמים על ידי החברה מסווגים כתזרימי מזומנים מפעילות מימון.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. דיווח של תאגידי בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידי בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, החברות לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידי בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

להערכת החברה, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם - המשך

2. ביום 22 במאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "ארגון מחדש של חוב בעייתי". בהתאם לחוזר, תאגידים בנקאיים נדרשים להתאים את הטיפול החשבונאי בנושא ארגון מחדש של חובות בעייתיים להנחיות רלוונטיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב בנושא זה, כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור. ההנחיות כוללות, בין היתר, התייחסות לגבי:

- קריטריונים להענקת ויתור;
- שיעור הריבית לאחר ארגון מחדש;
- קביעה אם חייב נמצא בקשיים פיננסיים;
- דרישות לתיעוד מקיף עבור חידושים, הארכות או שינויים של חובות של לווים הנמצאים בקשיים פיננסיים והחובות שלהם מסווגים כנחותים, שהוחלט כי אינם ארגון מחדש של חוב בעייתי וכן;
- ביצוע ניתוח אשראי עבור חובות שאורגנו מחדש.

כמו כן, נוספו הנחיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב בדבר חובות שעוברים תהליך של ארגון מחדש עוקב, לפיהן תאגידים בנקאיים רשאים להפסיק לסווג חוב בעייתי בארגון מחדש, כאשר בוצע לגבי חוב זה ארגון מחדש נוסף, ומתקיימים תנאים מסוימים.

ההוראות הנ"ל ייושמו על ארגונים מחדש שיבוצעו או יחודשו החל מיום 31 בדצמבר 2016. אימוץ מוקדם מותר.

בנוסף, תאגיד בנקאי רשאי ליישם את ההנחיות בדבר ארגון מחדש עוקב, באחת משתי הדרכים להלן:

- א. יישום מכאן ואילך.
  - ב. יישום ההנחיות לגבי חובות שטרם נפרעו ליום 31 בדצמבר 2016, לגביהם היה תהליך של ארגון מחדש עוקב, וחובות אלה עמדו בתנאים הנדרשים בהנחיות במועד הארגון מחדש. התאגיד הבנקאי אינו נדרש לעדכן מספרי השוואה.
- להערכת החברה, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

3. ביום 1 בנובמבר 2016 פרסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

(א) מיסים על הכנסה

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016;
- הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה";
- הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";
- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור, ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;
- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג'1 ו- ג'2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.

ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2016 ואילך. כמו כן, יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות חשבונאית - המשך

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם - המשך

(ב) אימוץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);
- מדידה וגילוי של ערביות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

בנושאים אלה, ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

להערכת החברה, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

ביאור 3 – הכנסות משירותי מרשם אוכלוסין, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
6,871	5,483	5,691
(6,433)	(5,096)	(5,281)
438	387	410

ביאור 4 – משכורות והוצאות נלוות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
(*) 11,794	(*) 12,266	13,359
1,213	1,674	1,789
557	573	690
482	511	656
(*) 183	(*) 946	2,170
14,229	15,970	18,664

(*) סווג מחדש

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 5 – הוצאות אחרות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
951	1,309	1,823	אחזקת מחשב
584	554	458	חומרים ואביזרים
1,047	1,020	2,364	שכירות ואחזקת משרדים
534	503	478	שרותי משרד, אנרגיה ותקשורת
639	1,526	2,364	פחת
183	245	299	אחזקת כלי רכב
1,221	1,147	1,250	שירותים מקצועיים
127	85	160	השתלמויות והדרכה (כולל נסיעות לחו"ל)
655	628	664	מיסים, אגרות וביטוח
220	228	202	אחזקת מתקן גיבוי
25	1	32	תרומות
6,186	7,246	10,094	סך כל ההוצאות האחרות

ביאור 6 – הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
794	1,667	(720)	הפסדים (רווחים) מניירות ערך, נטו

ביאור 7 – מיסים על הכנסה

א. הרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
1,485	1,507	1,471	מיסים שוטפים בשנת החשבון
-	(21)	-	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
1,485	1,486	1,471	סך כל המיסים השוטפים בתוספת (בניכוי):
199	(438)	342	מיסים נדחים (ראה ב' להלן)
-	(4)	(16)	ריבית מס הכנסה
1,684	1,044	1,797	סך כל מיסים על הכנסה

ביאור 7 – מיסים על הכנסה (המשך)

ב. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו-

המיסים הנדחים מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט בביאור 7 ה' לעיל.

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	בגין ניירות ערך סחירים	בגין הפרשה לחובות מסופקים אלפי ש"ח	קרן הון	בגין הטבות לעובדים- נזקף לרווח והפסד	
201	58	16	398	(271)	יתרה ליום 1 בינואר 2016
התנועה בשנת 2016:					
438	284	(1)	-	155	זקיפה לדוח רווח והפסד
(58)	-	-	(58)	-	שינויים שנזקפו להון
581	342	15	340	(116)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
התנועה בשנת 2017:					
(342)	(334)	(1)	-	(7)	זקיפה לדוח רווח והפסד
162	-	-	162	-	שינויים שנזקפו להון
401	8	14	502	(123)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

ג. חוקי המס החלים על החברה

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985, הנהיג מדידה של התוצאות לצרכי מס על בסיס ריאלי. החל משנת 2008 נמדדות התוצאות לצרכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן לתקופה שעד 31 בדצמבר 2007.

ד. מס תיאורטי

התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח			
6,005	4,503	6,916	רווח לפני מיסים על הכנסה
26.50%	25%	24%	שיעור המס הסטטוטורי
1,591	1,127	1,660	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
הגדלה (הקטנה) בחבות המס בשל:			
-	-	-	הכנסות פטורות
-	30	44	שינוי ביתרות מיסים נדחים עקב שינויים בשיעור המס
-	(21)	-	מיסים בגין שנים קודמות
23	23	44	הוצאות לא מוכרות
70	(115)	49	אחרים נטו
1,684	1,044	1,797	הוצאות למיסים על הכנסה

ביאור 7 – מיסים על הכנסה (המשך)

ה. שינוי חקיקה בתחום המס

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לחברה בשנים 2016-2018:

2016 - 25%

2017 - 24%

2018 ואילך – 23%

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים לעיל.

ביום 4 בינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס החברות), התשע"ו – 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% בשנים 2015 ו-2014 ל- 25% בשנת 2016. תחילתו של תיקון זה ביום 1 בינואר, 2016. ביום 25 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז – 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות החל מיום 1 בינואר, 2017 לשיעור של 24% (במקום 25%) והחל מיום 1 בינואר, 2018 לשיעור של 23%.

יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 חושבו לפי שיעורי המס החדשים, כפי שנקבעו בחוק התייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להגשת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018). לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים לעיל.

החברה מעריכה כי השפעת השינוי בשיעורי המס כאמור על דוחותיה הכספיים תהיה בלתי מהותית.

1. על פי סעיף 145 לפקודת מס הכנסה דוחות החברה עד וכולל שנת 2012 נחשבים כשומות סופיות, בכפוף לתנאים הקבועים בפקודת מס הכנסה.

ביאור 8 – מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
2,414	4,666	מזומנים
2,400	-	פקדונות
4,814	4,666	סך הכל

ביאור 9 – ניירות ערך למסחר
ליום 31 בדצמבר 2017

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
אלפי ש"ח				
אגרות חוב:				
62,238	63,441	-	(1,203)	62,238
798	779	19	-	798
63,036	64,220	19	(1,203)	63,036
14,224	12,955	1,269	-	14,224
-	-	-	-	-
77,260	77,175	1,288 (*)	(1,203) (*)	77,260

(*) נזקף לדוח רווח והפסד.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי הבורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות הערך.

ליום 31 בדצמבר 2016

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
אלפי ש"ח				
60,294	50,037	10,257	-	60,294
86	70	16	-	86
60,380	50,107	10,273	-	60,380
-	-	-	-	-
13,030	2,791	10,239	-	13,030
424	455	-	(31)	424
73,834	53,353	20,512 (*)	(31) (*)	73,834

(*) נזקף לדוח רווח והפסד.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי הבורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות הערך.

ביאור 10 – לקוחות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
3,327	3,624	צדדים קשורים - בנקים וחברות כרטיסי אשראי
1,764	1,898	אחרים
5,091	5,522	
(62)	(62)	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
5,029	5,460	סך הכל לקוחות

ביאור 11 – בניינים וציוד

הרכב הנכסים לפי קבוצות עיקריות והתנועה בו בשנים 2017 ו-2016, הינם כדלקמן:

סה"כ	כלי רכב	שיפורים במושכר	רהוט וציוד משרדי	תוכנות, מחשבים, וציוד אלקטרוני	
אלפי ש"ח					:2017
עלות					
19,408	-	1,474	3,047	14,887	יתרה ליום 1 בינואר 2017
10,172	-	5,024	2,008	3,140	תוספות השנה
(10,549)	-	(1,157)	(3,047)	(6,345)	גריעות השנה
19,031	-	5,341	2,008	11,682	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
פחת נצבר					
12,884	-	1,158	2,953	8,773	יתרה ליום 1 בינואר 2017
2,364	-	42	55	2,267	פחת השנה
(10,280)	-	(1,160)	(2,986)	(6,134)	גריעות השנה
4,968	-	40	22	4,906	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
14,063	-	5,301	1,986	6,776	הערך בספרים ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח					
:2016					
עלות					
15,821	396	1,214	3,047	11,164	יתרה ליום 1 בינואר 2016
3,983	-	260	-	3,723	רכישות השנה
(396)	(396)	-	-	-	גריעות השנה
19,408	-	1,474	3,047	14,887	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
פחת נצבר					
11,604	216	1,158	2,804	7,426	יתרה ליום 1 בינואר 2016
1,526	30	-	149	1,347	פחת השנה
(246)	(246)	-	-	-	גריעות השנה
12,884	-	1,158	2,953	8,773	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
6,524	-	316	94	6,114	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2016

ביאור 12 – נכסים אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
581	401	מיסים נדחים לקבל, נטו (1)
2,468	1,939	עודף היעודה לפיצויי פיטורין, פרישה ופנסיה, מעל העתודה (2)
3,049	2,340	
חייבים אחרים ויתרות חובה:		
1,033	693	מלאי
1,358	1,071	הוצאות מראש
359	282	מס הכנסה
42	56	אחרים
2,792	2,102	סך כל חייבים אחרים ויתרות חובה
5,841	4,442	סך כל הנכסים האחרים
		(1) ראה ביאור 7.
		(2) ראה ביאור 14 ב'.

ביאור 13 – התחייבויות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
1,065	1,260	הפרשה למענק יובל(1)
3,572	4,691	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נילוות(2)
1,303	978	הוצאות לשלם
751	1,652	חברה קשורה
201	181	מוסדות ממשלתיים
531	927	אחרים
7,423	9,689	סך הכל התחייבויות אחרות

(1) עובדי החברה זכאים עם הגעתם ל-20, 25 ו-30 שנות עבודה למענקים כספיים של מספר חודשי משכורת

ולחופשות מיוחדות. ראה ביאור 14.

(2) כולל הפרשה לחופשה, הבראה, מענק מעבר ומענק הסתגלות בסך של 2,379 אלפי ש"ח (2016 - 1,821 אלפי ש"ח).

ביאור 14-

זכויות עובדים

א. הטבות לאחר סיום העסקה

התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופיצויי פיטורין לעובדיה, מכוסה בחלקה על ידי הפקדות שוטפות בקופות פנסיה או על ידי רכישת פוליסות בחברות ביטוח. הסכומים שהופקדו כאמור, אינם כלולים במאזן מאחר והם אינם בשליטתה ובניהולה של החברה. ההתחייבויות לפיצויים הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח, כאמור לעיל. בגין חלק זה של ההתחייבות קיימת יעודה המופקדת על שם החברה בקופת פיצויים מוכרת.

ב. התחייבות החברה לתשלום פיצויי פיטורין ופיצויי פרישה, נטו:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
(11,098)	(12,503)	סכום ההתחייבות
13,566	14,442	סכום שווי ההוגן של נכסי התכנית
2,468	1,939	עודף נכסי התכנית על התחייבויות (נכלל בנכסים אחרים)

ג. התחייבויות בגין מענק יובל

1,065	1,260	
-------	-------	--

ד. הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נלוות

1,821	2,379	הפרשה לחופשה, הבראה והסתגלות
1,751	2,312	עובדים, מוסדות ואחרים
3,572	4,691	

ה. תכנית תגמול למנכ"ל, לעובדי החברה ומנהליה

בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה מדיניות תגמול לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' A301 בנושא מדיניות תגמול בתאגיד (להלן: "הוראה A301"), וביום 16 בפברואר, 2017, אישר דירקטוריון החברה עדכון למדיניות התגמול (להלן: "מדיניות התגמול"). מדיניות התגמול אושרה לתקופה בת שלוש שנים, והיא מתייחסת לכלל תנאי הכהונה וההעסקה של עובדי החברה (עובדים המוגדרים כ"עובדים מרכזיים" וכן "עובדים אחרים"), אך זאת מבלי לפגוע בהתקשרויות הקיימות עמם (בכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראה A301). מדיניות התגמול כפי שאושרה הינה תוצר המשלב את ההוראות שנקבעו בהוראה A301 עם העקרונות הרוחביים שדירקטוריון החברה ראה לנכון לאמץ בכל הנוגע לתגמול עובדי החברה. במסגרת זו, ניתן דגש לתחומי הפעילות העיקריים של החברה, לגודלה של החברה ולהיקף פעילותה, וכן לעובדה כי בחברה מספר מצומצם באופן יחסי של עובדים, המהווים, לעמדת הדירקטוריון, משאב חשוב ועיקרי של החברה. כחלק מן העקרונות הקבועים במדיניות התגמול, נקבע בין היתר, כי עובדי החברה שיתבקשו, במסגרת עבודתם בחברה, לבצע תפקידים נוספים ו/או ליתן שירותים לשב"א, יעשו כן מבלי שיהיו זכאים לתמורה נוספת, ובכפוף למנגנון ההתחשבות שנקבע בין החברה לבין שב"א במסגרת הסכם החיובים ההדדיים שנחתם ביניהם, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים. מדיניות התגמול קובעת את היחס המרבי האפשרי בין התגמול המשתנה לבין התגמול הקבוע לכל אחד מעובדי החברה, כך שהתגמול המשתנה לא יעלה בכל מקרה על 100% מהתגמול הקבוע של כל אחד מהעובדים. מדיניות התגמול מתייחסת לרכיב התגמול הקבוע (ובכלל זה שכר קבוע, זכויות סוציאליות, תנאים נלווים והטבות נוספות), לתנאי הפרישה של העובדים, כמו גם למסגרת ולתנאים למתן בונוס שנתי בכל אחת משנות המדיניות. בין השאר, נקבע במדיניות התגמול, כי המנכ"ל ונושאי המשרה הבכירה יהיו זכאים לבונוס שנתי אך ורק בהינתן בונוס שנתי בגין אותה שנה, ליתר עובדי החברה.

על-פי תנאי מדיניות התגמול ובכפוף לה, בעת סיום העסקתם בחברה של עובדי החברה (בין אם ביוזמת העובד ובין אם ביוזמת החברה, אך למעט במקרה בו העובד אינו זכאי לפיצויי פיטורין על פי דין), יהיה זכאי העובד לפיצויי פיטורין בשיעור שלא יעלה על 100% (למעט מנכ"ל החברה), מהמשכורת החודשית האחרונה לכל שנת עבודה (ובכלל זה קופת הפיצויים של העובד) בתוספת הכספים והזכויות שבקופת התגמולים של העובד.

סיום יחסי עובד מעביד בחברה יהיו כפופים להודעה מוקדמת שתיתן בתקופה של עד שלושה חודשים מראש (למעט מנכ"ל החברה).

זכאות למענקים שנתיים לעובדים מרכזיים ועובדים שאינם מרכזיים

מדי שנה, בחודשים ינואר-פברואר יתקיים דיון בועדת התגמול, ולאחר מכן בדירקטוריון ובו יוחלט האם להקצות באותה שנה תקציב לחלוקת מענקים שנתיים לעובדים מרכזיים ו/או לעובדים שאינם מרכזיים, וזאת בהתחשב בביצועי החברה, הסביבה הכלכלית והרגולטורית ובשיקולים נוספים לרבות תנאים שנקבעו במדיניות התגמול ובכלל זה תנאי הסף המפורטים להלן.

מענקים שנתיים לעובדים מרכזיים

תנאי הסף (המצטברים) להענקת מענק שנתי אישי איכותי תלוי ביצועים, ככול שיוחלט על הענקת מענקים כאמור באותה שנה, לעובדים המרכזיים בחברה הינם כדלקמן: (א) עמידת החברה בשנה הרלבנטית ב-90% מהיעדים שנקבעו בתכנית העבודה השנתית שאושרה על ידי הדירקטוריון; (ב) החברה לא רשמה בשנה הרלבנטית הפסד מפעילות רגילה (בנטרול השקעות מיוחדות ופרויקטים מיוחדים); (ג) עובדי החברה האחרים (שאינם עובדים מרכזיים) זכאים למענק שנתי בגין אותה שנה; (ד) החברה עמדה ביעד זמינות השירותים הקריטיים אותם מספקת החברה אשר נקבעו בתכנית העבודה השנתית שאושרה על ידי הדירקטוריון.

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

ה. תכנית תגמול למנכ"ל, לעובדי החברה ומנהליה (המשך)

במקרה בו הוחלט על הענקת מענקים שנתיים בשנה הרלבנטית, והחברה עמדה בתנאי הסף כאמור לעיל, הדירקטוריון יהיה רשאי לאשר הענקת מענק שנתי לעובדים מרכזיים בחברה אשר לא יעלה על משכורת ממוצעת של שלושה חודשי שכר לכל אחד מהעובדים כאמור. מענק שנתי כאמור יקבע על ידי הדירקטוריון בהתחשב בהמלצת המנכ"ל (למעט מבקר הפנים אותו יעריכו חברי ועדת הביקורת ולמעט המנכ"ל עצמו, אותו יעריך הדירקטוריון בהתחשב בהמלצת יו"ר הדירקטוריון), בהתבסס, בין היתר, על הערכה איכותית של תרומתו של העובד המרכזי לחברה בשנה הנמדדת, על פי קריטריונים שונים לרבות כאלו שאינם ניתנים למדידה כמותית, כגון: תפוקה; יוזמה; פתיחות לשינויים; עמידה ביעדי תוכנית עבודה; מסירות והשקעה; יחס לעמיתים, עבודת צוות ושיתוף פעולה; מנהיגות ויכולת ניהול; מודעות וציות לדין ולרגולציה ולנהלי החברה; דוחות ביקורת שניתנו באותה שנה בנושא שבתחום אחריותו של העובד המרכזי כמו גם טיפול העובד המרכזי בתיקון ליקויים שנתגלו בדוחות ביקורת כאמור; הצטיינות מיוחדת וקידום יעדי החברה. בנוסף למענק האישי האיכותי כאמור לעיל, יכול שיהיה זכאי המנכ"ל למענק שנתי מדיד, שיורכב מפרמטרים הניתנים למדידה כמותית, ואשר לא יעלה על ארבעה משכורות חודשיות ממוצעות של המנכ"ל. במקרים חריגים (ובהתאם להמלצת המנכ"ל לעובד מרכזי שאינו המנכ"ל), רשאי הדירקטוריון לאשר הענקת מענק חריג בגין שנה מסוימת, בגין אירוע חריג, כגון פרויקט חד-פעמי, שינוי מבני מהותי, עסקה חריגה בהיקפה ובמהותה ו/או הצטיינות מיוחדת ואשר לא יעלה על שלושה חודשי שכר ממוצעים של אותו עובד מרכזי, למי מהעובדים המרכזיים בחברה למרות שלא עמדה החברה בתנאי הסף בשנה הנמדדת. עובד מרכזי יחזיר לחברה סכומי מענק ששולמו לו בהתאם למדיניות התגמול אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה, וזאת באופן ובדרך שייקבעו על ידי הדירקטוריון.

כל תגמול משתנה לעובד מרכזי בחברה, יהיה בר-השבה מהעובד המרכזי לחברה (לתקופה של חמש או שבע שנים ממועד הענקתו, לפי העניין), למעט תגמול משתנה אשר לא עלה על 1/6 מהתגמול הקבוע של אותו עובד מרכזי בשנה הרלבנטית, בכפוף לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון, ובהתקיים אחד מהקריטריונים הבאים: (1) העובד המרכזי היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה; או (2) הונאה או התנהגות בלתי ראויה מכוונת של העובד המרכזי, שבגינן נתונים התבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה.

מענקים שנתיים לעובדים שאינם עובדים מרכזיים

על פי תנאי מדיניות התגמול, מדי שנה יאשר הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, תקציב מענק שנתי כולל לכלל העובדים שאינם עובדים מרכזיים, בשים לב לביצועי החברה בשנה החולפת. תקציב המענק השנתי יחולק בין העובדים הנ"ל באופן דיפרנציאלי על פי החלטת המנכ"ל, בכפוף למסגרת, לתנאים ולפרמטרים שנקבעו לעניין זה במדיניות התגמול. גובה המענק השנתי לכל אחד מעובדי החברה לא יעלה על שלוש משכורות חודשיות ממוצעות של אותו עובד. על אף האמור לעיל, המנכ"ל יהיה מוסמך להעניק לעובד החברה, ששכרו השנתי הממוצע קטן מממוצע השכר בחברה, סכום מענק שנתי נוסף, בשיעור שלא יעלה על שתי משכורות חודשיות, בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים שלהלן: (א) הענקת סכומי המענק הנוספים כאמור בשנה מסוימת, לא יביאו לחריגה מתקציב המענק השנתי לעובדים שאושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון לאותה שנה ככל שאושר כאמור לעיל; (ב) שיעור עובדי החברה שיהיו זכאים לסכום מענק נוסף כאמור בשנה מסוימת, לא יעלה על 15% מסך כל עובדי החברה ושב"א ביחד.

לצורך חלוקת תקציב המענק השנתי בין העובדים כאמור לעיל, יתחשב המנכ"ל, בין היתר, בנתונים שלהלן: (א) חוות דעת ממונה ישיר בגין כל אחד מהעובדים, אשר תכלול, בין השאר, הערכה איכותית כללית של

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

ה. תכנית תגמול למנכ"ל, לעובדי החברה ומנהליה (המשך)

הממונה הישיר לביצועי העובדים הכפופים לו בשנה החולפת (תוך התחשבות בתפוקה, מקצועיות וכיוצ"ב) כמו גם נתונים עובדתיים שונים בגין כל אחד מהם, לרבות נתונים בדבר היעדרויות ואיחורים; (ב) אופן העמידה של כל אחד מעובדי החברה במשימות קונקרטיות, אם נקבעו כאלה, וזאת בשים לב, בין היתר, לאיכות הביצוע, לרבות דייקנות ותרומה לצמצום סיכונים; (ג) יוזמה, מנהיגות, מסירות ותרומה מיוחדת, עסקית או אחרת של מי מהעובדים לקידום יעדי החברה; (ד) ציות לרגולציה, לנהלים ולכללי החברה הפנימיים; (ה) יחס לעמיתים לעבודה, עבודת צוות ויכולת לעבוד בשיתוף פעולה. המנכ"ל יקבע את גובה המענק שיינתן לכל אחד מהעובדים שאינם עובדים מרכזיים כאמור לעיל ואף רשאי לקבוע כי עובד מסוים לא יקבל מענק שנתי כלל, מכל סיבה שהיא (לרבות עקב כשלים אתיים וכשלים בציות להוראות רגולטוריות).

עובד החברה שאינו עובד מרכזי יכול שיהיה זכאי למענק שנתי רק החל מהשנה השנייה להעסקתו בחברה. עובד החברה אשר הפך לעובד מרכזי במהלך שנה קלנדרית יכול שיהיה זכאי לבונוס יחסי על פי מדיניות התגמול של החברה בגין החודשים בהם כיהן כעובד מרכזי בחברה באותה שנה קלנדרית. בגין התקופה שקדמה למועד הפיכתו לעובד מרכזי, יכול שיהיה זכאי העובד המרכזי לתגמול יחסי בהתאם לתנאים שנקבעו ביחס למשרתו הקודמת ובשים לב לתקופה בה כיהן.

עובד חדש אשר מונה במהלך שנה קלנדרית לתפקיד של עובד מרכזי בחברה יכול שיהיה זכאי לבונוס יחסי על פי מדיניות התגמול של החברה בגין החודשים בהם כיהן כעובד מרכזי באותה שנה קלנדרית, ובלבד שיהיה כעובד מרכזי בתקופה של שישה חודשי עבודה בפועל לפחות במהלך שנה זו.

גמול דירקטורים

מדיניות התגמול לא תחול על הדירקטורים בחברה, למעט ביחס לזכאות למתן ביטוח, שיפוי ופטור מאחריות, בהתאם ובכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, ולמעט כמפורט להלן: הגמול והחזר ההוצאות שישולמו לדירקטורים החיצוניים בחברה יהיו גמול שנתי וגמול השתתפות בשיבות לדירקטור חיצוני על פי תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, כפי שיהיה נוסחן מעת לעת ובהתאם להחלטות האורגנים המוסמכים בחברה.

לפרטים אודות ביטוח, שיפוי ופטור לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה, בהתאם לתנאי מדיניות התגמול, ר' ביאור 18 בסעיף ה' להלן.

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

א. הטבות לאחר סיום העסקה

התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופיצויי פיטורין לעובדיה, מכוסה בחלקה על ידי הפקדות שוטפות בקופות פנסיה או על ידי רכישת פוליסות בחברות ביטוח. הסכומים שהופקדו כאמור, אינם כלולים במאזן מאחר והם אינם בשליטתה ובניהולה של החברה.

ההתחייבויות לפיצויים הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח, כאמור לעיל. בגין חלק זה של ההתחייבות קיימת יעודה המופקדת על שם החברה בקופת פיצויים מוכרת.

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופיצויי פיטורין, נטו		
(11,098)	(12,503)	סכום ההתחייבות
13,566	14,442	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
2,468	1,939	עודף נכסים על התחייבויות (נכלל בנכסים אחרים)

ביאור 14 - זכויות עובדים (המשך)

ב. פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבויות בגין הטבה חזויה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
12,647	11,098	מחויבויות בגין הטבה חזויה בתחילת שנה
502	547	עלות שירות
420	363	עלות ריבית
(21)	586	הפסד (רווח) אקטוארי
(2,450)	(91)	הטבות ששולמו
11,098	12,503	מחויבויות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה

ב. שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת השנה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
15,221	13,566	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת שנה
539	677	תשואה צפויה על נכסי התכנית
(117)	(170)	הפסד אקטוארי על הנכסים
572	556	הפקדות לתכנית על ידי החברה
(2,450)	(87)	הטבות ששולמו
(199)	(100)	העברה לתגמולים
13,566	14,442	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף השנה (*)

(*) נכלל בסעיף נכסים אחרים.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
2,468	1,939	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים - רק פיצויים

ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
1,503	2,166	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר

(2) הוצאה לשנה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
502	547	עלות שירות
(119)	(314)	עלות ריבית
199	100	העברת רווחים לתגמולים
582	333	סך הוצאה בגין פיצויי פרישה תוכנית להטבה

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו בהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
96	756	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לשנה
(90)	(92)	הפחתה של הפסד אקטוארי
6	664	סה"כ הוכר ברווח כולל אחר
582	333	סך עלות ההטבה נטו
588	997	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס

141 סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר (אלפי ש"ח)

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות

ההטבה נטו לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
%		
3.28	2.58	שיעור היוון
1.50	1.66	שיעור עליית המדד
2.00	2.00	שיעור עזיבה
2.50	2.50	שיעור גידול תגמול

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
%		
3.67	3.28	שיעור היוון
3.77	4.91	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית
2.50	2.50	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת זכות אחת		גידול בנקודת זכות אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
אלפי ש"ח				
1,144	1,303	(886)	(1,027)	שיעור היוון
(30)	26	27	(25)	שיעור עזיבה
(768)	(877)	914	1,022	שיעור גידול בתגמול

ביאור 14 - זכויות עובדים (המשך)

(4) נכסי תכנית

א. לא הוצג מידע מפורט בגין הרכב השווי ההוגן של נכסי תוכנית וכן התנועה בשווי ההוגן של נכסי תוכנית מכיוון שאינו מוסיף מידע מהותי.

ב. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

הפקדות בפועל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		תחזית(*)
2016	2017	2018
אלפי ש"ח		
572	556	549
		הפקדות

* אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלם בגין פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018

2. הטבות שהחברה צופה לשלם בעתיד

שנה	אלפי ש"ח
2018	1,619
2019	240
2020	1,466
2021	211
2022	208
2023-2027	5,137
2028 ואילך	3,631
סך הכל	12,512

ג. מחויבות החברה בגין הסתגלות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
443	429	ערך נוכחי של ההתחייבות בתחילת שנה
13	11	הוצאות ריבית
-	-	הטבות ששולמו
(27)	37	(רווח) הפסד אקטוארי
429	477	ערך נוכחי של ההתחייבות לסוף שנה
2.89%	2.70%	שיעור ריבית נומינלי להוצאות ריבית
אלפי ש"ח		
2015	2017	
(27)	37	(רווח) הפסד אקטוארי

ביאור 15 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים

ביום 18 בספטמבר 2002 ניתנה החלטה ע"י הממונה על ההגבלים העסקיים בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: חוק ההגבלים העסקיים) בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בענין ההחזקה המשותפת של הבנקים בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ. תוקף הפטור המקורי היה עד חודש יוני 2004. הפטור ניתן בכפוף לקיומם של תנאים מסויימים ביניהם הגבלה על תחומי הפעילות בהם תעסוק החברה, איסור חלוקת רווחים, איסור על תשלום שכר או כל טובת הנאה לדירקטורים ותנאים נוספים כמפורט באישור.

תוקף הפטור הוארך לראשונה עד ליום 16 בספטמבר 2007, ללא שינוי בתנאי הפטור.

ביום 5 בנובמבר 2008 הוארך תוקף הפטור לשלוש שנים נוספות עד ליום 5 בנובמבר 2011, כאשר לתנאי הפטור המקוריים נוספו תנאים בענין נציגי הבנקים בדירקטוריון. ביום 25 בספטמבר 2011 הוגשה בקשת פטור לממונה על ההגבלים העסקיים, אשר הוארכה על ידי הממונה מספר פעמים לתקופות קצרות תוך שינוי חלק מהתנאים למתן הפטור.

ביום 20 במרס 2013 אושר תוקפו של הפטור ל- 3 שנים נוספות.

ביום 20 במרץ 2016 הוארך תוקפו של הפטור לשמונה עשר חודשים נוספים.

ביום 28 בספטמבר 2017 הוארך תוקפו של הפטור לתקופה של שנה עד ליום 27 בספטמבר 2018.

ביום 25 ביולי 2012 הודיע המפקח על הבנקים לחברה כי היא אינה רשאית לחלק דיבידנדים, אלא אם התקבל אישור המפקח לכך בכתב ומראש. איסור דומה חל על החברה מכוח סעיף 2 להחלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בעניין מרכז סליקה בנקאי בע"מ מיום 20 במארס 2013, על תיקוניה.

ב. התקשרויות

- עד לסוף שנת 2017 שכנו משרדיה הראשיים של החברה בבניין משרדים בתל אביב. במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017 החלה החברה במעבר למשרדיה החדשים בחולון.

ביום 12 בנובמבר 2015 התקשרה החברה יחד עם חברת שב"א בהסכם להשכרת הנכס בחולון עבור משרדי החברות. שטח הנכס המושכר הוא 2,283 מ"ר. דמי השכירות השנתיים צמודים למדד המחירים לצרכן מסתכמים, לרבות דמי הניהול והחניות לסך של כ- 1,025 אלפי ש"ח לכל חברה.

תקופת השכירות הינה 120 חודשים (10 שנים). לחברה 2 אופציות להארכת תקופת השכירות לתקופות של 5 שנים כל אחת בסך הכל 120 חודשים (10 שנים) ללא שינוי בתנאי דמי השכירות. החברה מעריכה בסבירות גבוהה כי תממש את תקופות האופציה.

- ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין שב"א (להלן יחדיו בסעיף זה: "החברות"), הסכם מסגרת שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין שב"א. הסכם המסגרת נחתם לתקופה בת שלוש שנים, קרי, עד ליום 26 בדצמבר, 2020, והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן: "התקופה המוארכת"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את ההסכם המסגרת לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים.

ביאור 15- התחייבויות תלויות והתקשרויות

ב. התקשרויות

בהתאם לתנאי הסכם המסגרת, הסכם זה יחול על התקשרויותיהן של החברה ושב"א למתן שירותים מסוגים שונים, בתנאים המפורטים להלן:

- (א) בעבור שירותים שהחברה ושב"א מעניקות אחת לשנייה ואשר ניתנים גם ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות תמורה זהה לתמורה הנגבית מלקוחות אחרים;
- (ב) בעבור שירותים שמעניקות החברות אחת לשנייה ואשר אינם ניתנים ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות את עלות השירותים בתוספת תקורה, ובהתאם להיקף העבודה בפועל;
- (ג) בעבור שירותים משותפים לשתי החברות הניתנות על-ידי אחת החברות לשתייהן תיעשה חלוקת הוצאות על-פי הערכת נתח הפעילות של כל אחת מהחברות בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות;
- (ד) הוצאות משותפות שהחברות חולקות עבור שירותים הניתנים לשתי החברות יתחלקו בין החברות על-פי הערכת הנתח של כל חברה בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות.

התקשרויות שהיו קיימות נכון למועד חתימת ההסכם אושר לגביהן באורגנים הנדרשים על-פי כל דין כי הן אינן נעשות בתנאים מועדפים למקובל בהתקשרויות דומות.

ביחס להתקשרויות עתידיות, נקבע במסגרת הסכם המסגרת, כי ככול והן אינן חריגות – ועדות הביקורת והדירקטוריונים של כל אחת מהחברות יאשרו, אחת לשנה, ובהתאם להוראה 312 של המפקח, כי התקשרויות אשר עומדות באמות המידה שנקבעו בהסכם המסגרת, מאושרות מראש על ידי ועדת הביקורת. על-פי תנאי ההסכם, נקבע, כי התקשרויות עתידיות שאינן התקשרויות חריגות (כהגדרת מונח זה בהסכם), לרבות ביחס ליחסי החלוקה בין החברות, לגבי היקף העבודה בפועל ולגבי נתח הפעילות או קביעת הנתח של כל אחת מן החברות בקבלת השירותים, לפי העניין, יאושרו ויקבעו בהסכמה מראש על ידי הסמנכ"לים של החברות, לאחר התייעצות עם המנכ"ל.

ככול והמדובר בהתקשרויות עתידיות שהינן "עסקה חריגה" כהגדרת מונח זה בחוק החברות, תובא ההתקשרות בפני האורגנים הנדרשים על-פי כל דין.

עד וכולל שנת 2017, ההתחשבות בין החברות בגין החזר עלויות הייתה בהתאם לעלויות בפועל בהן נשאו החברות.

ביאור 16 - הון עצמי

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2017	
מספר המניות		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
25,000	25,000	25,000	25,000

מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.ג.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים:

ההון העצמי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכם בכ- 97,707 אלפי ש"ח. (2016 : 93,130 אלפי ש"ח). הסכום של נכסי הסיכון של החברה המשוקללים לפי הנחיות באזל 3, אינו מהותי. לפיכך, אין משמעות לחישוב הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים.

ביאור 17 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים
א. נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה ולפי תקופת פרעונם

ליום 31 בדצמבר 2017								
יתרה מאזנית	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים							
	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל שנתיים	שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש	סה"כ
אלפי ש"ח								
מטבע ישראלי								
103,557	16,449	87,108	-	-	1,505	-	85,603	נכסים
9,689	3,934	5,755	-	-	178	1,450	4,127	התחייבויות
93,868	12,515	81,353	-	-	1,327	(1,450)	-	הפרש
מטבע חוץ								
3,839	-	3,839	-	-	-	-	3,839	נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות
3,839	-	3,839	-	-	-	-	3,839	הפרש
97,707	12,515	85,192	-	-	1,327	(1,450)	85,315	סך הכל

בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים.

ליום 31 בדצמבר 2016								
יתרה מאזנית	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים							
	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל שנתיים	שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש	סה"כ
אלפי ש"ח								
מטבע ישראלי								
100,553	9,498	91,055	-	-	6,911	-	84,144	נכסים
7,423	3,056	4,367	-	-	178	1,170	3,019	התחייבויות
93,130	6,442	86,688	-	-	6,733	(1,170)	81,125	הפרש
מטבע חוץ								
-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות
-	-	-	-	-	-	-	-	הפרש
93,130	6,442	86,688	-	-	6,733	(1,170)	81,125	סך הכל

בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים.

ביאור 17 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

ב. סיכוני מדד ומטבע חוץ

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ

חשיפת החברה לסיכון מדד ומטבע חוץ, המבוסס על ערכים נקובים, הינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2017				
סה"כ	פריטים שאינם כספיים	פריטים כספיים		במטבע חוץ
		במטבע ישראלי	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	
		ללא הצמדה	אלפי ש"ח	
נכסים				
4,666	-	4,664	-	2 מזומנים ופקדונות בבנקים
1,505	-	1,505	-	פקדונות
77,260	-	40,585	32,838	3,837 ניירות ערך למסחר
5,460	-	5,460	-	- לקוחות והכנסות לקבל
14,063	14,063	-	-	- רכוש קבוע, נטו
4,442	2,386	2,056	-	- נכסים אחרים
107,396	16,449	54,270	32,838	3,839 סך כל הנכסים
התחייבויות				
9,689	-	9,689	-	- התחייבויות אחרות
9,689	-	9,689	-	- סך כל התחייבויות
97,707	16,449	44,581	32,838	3,839 עודף נכסים
ליום 31 בדצמבר 2016				
סה"כ	פריטים שאינם כספיים	פריטים כספיים		במטבע חוץ
		במטבע ישראלי	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	
		ללא הצמדה	אלפי ש"ח	
נכסים				
4,814	-	4,814	-	- מזומנים ופקדונות בבנקים
4,511	-	4,511	-	- פקדונות
73,834	-	46,711	27,123	- ניירות ערך למסחר
5,029	-	5,029	-	- לקוחות והכנסות לקבל
6,525	6,525	-	-	- רכוש קבוע, נטו
5,840	2,973	2,867	-	- נכסים אחרים
100,553	9,498	63,932	27,123	- סך כל הנכסים
התחייבויות				
7,423	-	7,423	-	- התחייבויות אחרות
7,423	-	7,423	-	- סך כל התחייבויות
93,130	9,498	56,509	27,123	- עודף נכסים

ביאור 17 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

(2) ניתוח רגישות

התחזקות הדולר כנגד הש"ח לתאריך 31 בדצמבר ועליה במדד המחירים לצרכן, הייתה מגדילה (מקטינה) את ההון העצמי ואת הרווח או ההפסד בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים, ובמיוחד שעורי הריבית, נשארו קבועים. הניתוח לגבי שנת 2016 נעשה בהתאם לאותו בסיס.

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2017		
רווח	הון עצמי	רווח	הון עצמי	
(הפסד)	(הפסד)	(הפסד)	(הפסד)	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
1,017	1,017	1,231	1,231	עליה במדד המחירים לצרכן ב- 5%
				עליה בשער החליפין של 5% :
-	-	144	144	מט"ח

לירידה בשער החליפין של הדולר לעומת הש"ח בשיעור דומה ולירידה במדד המחירים לצרכן בשיעור דומה לתאריך 31 בדצמבר הייתה השפעה זהה, אם כי בכיוון הפוך, ובאותם סכומים, בהנחה שכל שאר המשתנים נשארו קבועים.

ג. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המכשירים הפיננסיים של החברה כוללים נכסים והתחייבויות כדלקמן: מזומנים ופיקדונות בבנקים, ניירות ערך למסחר, חייבים ויתרות חובה, זכאים ויתרות זכות. בשל אופיים, השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של החברה שצוינו לעיל, זהה או קרוב לערך בו הם מוצגים בדוחות הכספיים.

ביאור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים

- א. רוב בעלי המניות של החברה מחזיקים לפחות ב- 10% או יותר בהון המניות שלה ובזכויות ההצבעה ולכן יש לראות ברוב בעלי המניות - צדדים קשורים.
- ב. חברה קשורה - החברה הקשורה מוחזקת ע"י בעלי המניות בחברה (בשעורי החזקה שונים מאשר בחברה) בשיעורים הגבוהים מ- 25% - לכן יש לראותה כחברה קשורה.
- ג. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2017		
אלפי ש"ח		
(2)	(1)	
נכסים (3):		
10,830	6,170	מזומנים ופקדונות בבנקים
79,184	77,260	ניירות ערך למסחר
5,285	3,493	חייבים - בנקים
התחייבויות:		
4,717	1,652	חשבון שוטף חברה קשורה
90,582	85,271	
ליום 31 בדצמבר 2016		
אלפי ש"ח		
(2)	(1)	
נכסים (3):		
11,772	7,887	מזומנים ופקדונות בבנקים
43,958	43,958	ניירות ערך למסחר
3,598	3,018	חייבים - בנקים
התחייבויות:		
2,940	751	חשבון שוטף חברה קשורה
56,388	54,112	

(1) יתרה לתאריך המאזן.

(2) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה על בסיס רבעוני

(3) מתייחס למזומנים, פקדונות וניירות ערך למסחר שבבעלות החברה, המופקדים בבנק שהוא מחזיק מניות בחברה.

ביאור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. תמצית תוצאת עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
20,067	24,251	הכנסות משרותי סליקה מבנקים
4,729	4,880	הכנסות מרשם האוכלוסין מבנקים
(75)	(69)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו (1)
2,247	3,746	הכנסות מחברה קשורה (2)
7,925	17,549	הוצאות לחברה קשורה (2)

(1) הכנסות והוצאות ריבית הן עסקאות שנעשו עם בעלי עניין באותם תנאים אשר היו מתקיימים לו עסקאות אלו היו נעשות עם מי שאינו בעל עניין או צד קשור. הנתונים מתייחסים בעיקר להכנסות נטו, שנבעו לחברה מתיק ניירות ערך למסחר שבבעלותה המופקד בבנק שהוא בעל מניות בחברה ולא מפעילות ישירה מול אותו בנק.

(2) הכנסות, החזר עלויות וכו' שנתקבלו / שולמו לשב"א, כמפורט בביאור 15.

ה. התחייבויות לשיפוי דירקטורים ונושאי משרה

על פי מדיניות התגמול, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים של החברה ובכפוף להוראות חוק החברות, החברה רשאית ליתן התחייבות מראש לשיפוי נושא משרה בה ו/או לשפות נושא משרה בה בדיעבד, לרכוש פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה, ולהעניק פטור מאחריות לנושאי משרה בחברה.

באסיפה כללית של החברה שהתקיימה ביום 7 ביולי 2014, אישרה האסיפה הכללית תיקון בתקנון החברה שנועד להתאים את הוראות התקנון להוראות הדין העדכניות בנושא פטור, שיפוי וביטוח. בין השאר, נועד התיקון לתקנון לאפשר לחברה לשפות ו/או לבטח נושאי משרה בחברה בהיקף ובתנאים הקבועים בחוק החברות. בנוסף, נועד התיקון המוצע לאפשר לחברה לשפות ו/או לבטח נושאי משרה בחברה על פי ובכפוף להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, כפי שתוקנו במסגרת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012.

עוד החליטה האסיפה הכללית של החברה שהתקיימה ביום 7 ביולי 2014 לאשר הענקת התחייבות לשיפוי לדירקטורים בחברה בהתאם לנוסח אחיד של כתב התחייבות לשיפוי. בכתב ההתחייבות לשיפוי נקבע, כי הסכום המרבי של השיפוי אשר יינתן לכל נושאי המשרה בחברה, במצטבר, לא יעלה על סכום השווה ל-25% מההון העצמי של החברה, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים של החברה שפורסמו סמוך לפני מועד אישור כתב ההתחייבות לשיפוי.

החברה נוהגת לחדש מדי שנה את התקשרותה בפוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה. באסיפה כללית של החברה שהתקיימה ביום 18 בנובמבר 2014, אישרה האסיפה הכללית החלטת מסגרת המסמיכה את החברה מראש לרכוש פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה (D&O) מעת לעת, מבלי שיידרש לכך אישור נוסף של האסיפה הכללית, והכל בכפוף לתנאים שפורטו בהחלטה. התקשרות החברה בפוליסות ביטוח כאמור, תעשה למספר תקופות ביטוח, עד (לא יאוחר) מסוף תקופת הפוליסה אשר תחודש בשנת 2019.

עוד החליטה האסיפה הכללית של החברה שהתקיימה ביום 18 בנובמבר 2014, לאשר מתן פטור מראש לנושאי המשרה בחברה (המכהנים מעת לעת בחברה), כל אחד מהם בנפרד, מאחריותם בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי החברה, למעט: (א) הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד, ו- (ב) הפרת חובת זהירות של דירקטורים ב"חלוקה" כהגדרתה בחוק החברות.

ביאור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. הטבות לחברי הנהלה בכירים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		הרכב:
5,214	8,536	שכר ונלוות לחברי הנהלה בכירים המועסקים בחברה (1)
2,520	4,750	השתתפות חברה קשורה בעלויות הנ"ל
(*) 2,694	3,786	עלויות לאחר השתתפות חברה קשורה
6	10	מספר אנשים
3	4	מספר דירקטורים

(1) כמפורט בביאור 14.ב. חברי הנהלה בכירים מקבלים מענקים שהזכאות להם והסכומים כפופים לאישור הדירקטוריון. אישור הדירקטוריון כאמור, ניתן לרוב לאחר מועד אישור הדוחות הכספיים. יחד עם זאת, בהתאם למדיניות החשבונאית שנוקטת החברה, הדוחות הכספיים כוללים הפרשה למענקים בהתאם לאומדן המתייחס לכלל עובדי החברה ביחד. העלויות המצוינות לעיל כוללות את העלויות בפועל בהן נשאה החברה בגין המענקים בכל שנה בהתאם למענק שאושר על ידי הדירקטוריון בשנה מסוימת בגין שנה קודמת. דהיינו, העלויות בשנים 2017 ו-2016 המצוינות לעיל כוללות את המענקים שאושרו בשנים 2017 ו-2016 בגין השנים 2016 ו-2015 בהתאמה.

דוח ממשל תאגידי

ממשל תאגידי

תוכן עניינים:

עמוד	
	1. הדירקטוריון וההנהלה
78	א. חברי דירקטוריון החברה
79	ב. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
79	ג. עבודת הדירקטוריון
80	ד. חברי ההנהלה הבכירים
82	2. המבקר הפנימי
85	3. שכר רואי החשבון המבקרים
85	4. שכר בכירים
85	5. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
86	6. מבנה ההחזקות בחברה
86	7. רכוש קבוע ומתקנים
87	8. הון אנושי
89	9. הסכמים מהותיים
90	10. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה
93	11. מגזרי פעילות

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי החברה ואופן ניהולם

פרק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון וההנהלה

א. חברי דירקטוריון החברה

עדי קפלן

- מכהן כדירקטור בחברה החל מתאריך 26 באפריל 2015 וכיו"ר דירקטוריון החברה החל מתאריך 22 ביוני 2017 חלף מר שלמה ביסטרי.
- מר קפלן הינו עובד בנק הפועלים (בעל עניין בחברה) שם הוא מכהן בתפקיד מנהל אגף הפיתוח. בעבר שימש במגוון תפקידים ניהוליים בבנק הפועלים.
- מכהן כדירקטור בחברת שב"א.
- השכלה:
בעל תואר ראשון במדעי המחשב (B.A) – המכללה למנהל.
בעל תואר שני במנהל עסקים (M.B.A) – האוניברסיטה הפתוחה.
- למיטב ידיעת החברה ומר קפלן, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה.
- ביום 15 בפברואר 2018, הודיע מר עדי קפלן, לדירקטוריון, כי בכוונתו לסיים את כהונתו כיו"ר דירקטוריון וכדירקטור בחברה ובחברת שב"א עד תום חודש אפריל 2018.
- החברה נערכת לבחירת דירקטור ויו"ר דירקטוריון חדש.

שלום (שלמה) ביסטרי

- מכהן כדירקטור החברה החל מתאריך 4 בפברואר 2014. כהן גם כיו"ר החברה עד ליום 22 ביוני 2017.
- מר ביסטרי הינו עובד בנק לאומי (בעל עניין בחברה) מכהן בתפקיד ראש אגף ייצור, תקשוב ותשתיות טכנולוגיות. בעבר שימש במגוון תפקידים ניהוליים בבנק לאומי.
- מכהן כדירקטור בחברות: שב"א ובחברת לאומי שירותי שוק ההון בע"מ מקבוצת לאומי.
- השכלה:
בעל תואר ראשון בכלכלה (B.A) - אוני' בן גוריון בנגב.
בעל תואר מוסמך במנהל עסקים (M.B.A) (התמחות במימון) - אוני' בר-אילן.
בעל תואר ראשון במשפטים (LL.B) - מכללת שערי משפט.
- למיטב ידיעת החברה ומר ביסטרי, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

דוד פילוסוף

- מכהן כדירקטור בחברה החל מיום 2 בנובמבר 2014.
- נכון לתקופת הדוח, מר פילוסוף הינו עובד בנק דיסקונט (בעל עניין בחברה) שם הוא משמש בתפקיד מנהל המחלקה לשירותים בנקאיים. בעבר שימש במגוון תפקידים ניהוליים בבנק דיסקונט.
- כהן כדירקטור גם בחברת שב"א עד ליום 30 בינואר 2018.
- השכלה:
- בעל תעודת הנדסאי מכונות - המכללה הטכנולוגית יד סינגלובסקי.
- לימודי תעודה בתחומי ניהול ופיתוח מנהלים.
- למיטב ידיעת החברה ומר פילוסוף, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

איריס לבנון

- מכהנת כדירקטורית בחברה החל מיום 20 בינואר 2009.
- גבי לבנון הינה עובדת קבוצת הבנק הבינלאומי (בעלת מניות בחברה) שם היא משמשת בתפקיד משנה למנכ"ל ומנהלת אגף תכנון ופיתוח ישומים בחברת מתף.
- כיהנה כדירקטורית גם בחברת שב"א עד ליום 30 בינואר 2018.
- השכלה:
- בעלת תואר ראשון במחשבים וסטטיסטיקה (B.A) בהצטיינות - אוניברסיטת בר-אילן
- בעלת תואר מוסמך במנהל עסקים (M.B.A) עם התמחות במימון בהצטיינות - אוניברסיטת בר-אילן.
- בעלת תואר ראשון במשפטים (LL.B) בהצטיינות יתרה - הקריה האקדמית אונו.
- בעלת תואר מוסמך במשפטים (LL.M) בהצטיינות - אוניברסיטת תל-אביב.
- גבי לבנון הינה בעלת "מומחיות חשבונאית ופיננסית".
- למיטב ידיעת החברה וגבי לבנון, היא איננה בת משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

ב. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

- במועד הדוח, מכהנת בדירקטוריון החברה דירקטורית אחת שהינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתה, כישוריה וניסיונה.
- לדעת הדירקטוריון מספר זה מאפשר לו לעמוד בחובות המוטלות עליו בעיקר בקשר לאחריותו לבדיקת מצבה הכספי של החברה ולעריכת הדוחות הכספיים.
- לפרטים אודות הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית והשכלתם - ראו סעיף קטן א. לעיל.

ג. עבודת הדירקטוריון

- במהלך שנת 2017 התקיימו 24 ישיבות של מליאת הדירקטוריון.
- בהתאם להוראה 301, נדרשת החברה במינוי דירקטורים חיצוניים ובמינוי ועדת ביקורת. נכון למועד הדו"ח, טרם מינתה החברה דירקטורים חיצוניים ועדת ביקורת כאמור, וזאת בידיעת המפקח על הבנקים ובתיאום מולו.

ד. חברי ההנהלה הבכירים

משה וולף

- מכהן כמנכ"ל החברה החל מיום 23 במרץ 2014.
- מכהן גם כמנכ"ל בשב"א.
- בעשר השנים האחרונות מילא תפקידים ניהוליים בבנק לאומי (בעל עניין בחברה). בין השאר, מילא בבנק לאומי את התפקידים הבאים: ראש אגף ייצור תקשוב ותשתיות טכנולוגיות, ממלא מקום ראש חטיבת תפעול ומחשוב וסגן ראש חטיבת המחשוב וראש אגף פיתוח מערכות מידע.
- כיהן עד ליום 30 בדצמבר 2013, כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה.
- השכלה:
  - בעל תואר ראשון במתמטיקה (B.Sc) - אוניברסיטת בר-אילן.
  - בעל תואר מוסמך במתמטיקה (M.Sc) - אוניברסיטת בר-אילן.
  - בעל תואר מוסמך במנהל עסקים (M.B.A) (התמחות בניהול אסטרטגי) - האוניברסיטה העברית בירושלים.
- לפי מיטב ידיעת החברה ומר וולף, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

אודליה משה אוסטרובסקי

- מכהנת כסמנכ"ל פיתוח ותפעול וכ CTO בחברה החל מחודש יוני 2015.
- מכהנת גם בתפקיד CTO של חברת שב"א.
- השכלה:
  - בעלת תואר ראשון במדעי המחשב - המכללה האקדמית תל-אביב יפו.
  - בעלת תואר שני במדעי המחשב - אוניברסיטת תל אביב.
  - בעלת תואר שני במנהל עסקים ושיווק - אוניברסיטת בר אילן.
- לפי מיטב ידיעת החברה וגברת משה אוסטרובסקי, היא איננה בת משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

רחל בן ארצי

- מכהנת בתפקיד מנהלת קשרי לקוחות בחברה. מכהנת בתפקיד זה מאז שנת 1985. אושרה על ידי הדירקטוריון כנושאת מישרה ביום 15 ליוני 2015.
- לפי מיטב ידיעת החברה וגברת בן ארצי, היא אינה בת משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

רונית הלטובסקי

- כיהנה כמנהלת כספים של החברה החל מחודש אפריל 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017.
- כיהנה גם כמנהלת כספים של חברת שב"א בתקופה זו.
- השכלה:
  - בעלת תואר ראשון (B.A) בכלכלה וחשבונאות - אוניברסיטת בר-אילן.
  - בעלת תואר מוסמך במשפטים (LL.M) - אוניברסיטת בר-אילן.
  - רואת חשבון מוסמכת (CPA.Isr) - מטעם מועצת רואי חשבון בישראל.
- לפי מיטב ידיעת החברה וגברת הלטובסקי, היא איננה בת למשפחה של בעל עניין אחר בחברה.

דיאנה חן כץ

- מכהנת בתפקיד מבקרת פנים בחברה החל מחודש ינואר 2015.
- מכהנת גם כמבקרת פנים של חברת שבי"א.
- השכלה:
בעלת תואר ראשון (B.A) במנהל עסקים וחשבונאות – המכללה למינהל.
רואת חשבון מוסמכת (CPA.Isr) - מטעם מועצת רואי חשבון בישראל.
מבקרת פנים מוסמכת (CIA) מטעם להב בשיתוף אוניברסיטת ת"א ומבחני הסמכה בינלאומיים.
- לפי מיטב ידיעת החברה וגברת כץ, היא איננה בת למשפחה של בעל עניין אחר בחברה.

עפר עדן

- מכהן כמנהל כספים של החברה החל מחודש ינואר 2018.
- מכהן גם כמנהל כספים של חברת שבי"א.
- בחמש השנים האחרונות כיהן כסמנכ"ל כספים (CFO) בקבוצת איילקס, ראש אגף כספים (CFO) ברשת אסותא מרכזים רפואיים.
- השכלה:
בעל תואר ראשון (B.A) בכלכלה וחשבונאות - אוניברסיטת תל אביב.
רואה חשבון מוסמך (CPA.Isr) - מטעם מועצת רואי חשבון בישראל.
בעל תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון וחשבונאות) (M.B.A) - אוניברסיטת תל אביב.
- לפי מיטב ידיעת החברה ומר עדן, הוא אינו בן למשפחה של בעל עניין אחר בחברה.

עירית פיליפ

- מכהנת בתפקיד יועצת משפטית ומנהלת משאבי אנוש בחברה החל מודש יולי 2017.
- מכהנת גם בתפקיד יועצת משפטית ומנהלת משאבי אנוש בשבי"א.
- בחמש השנים האחרונות כיהנה כסמנכ"ל משאבי אנוש, יועצת משפטית ומזכירת חברה בחברת מגה קמעונאות בע"מ.
- השכלה:
בעלת תואר ראשון (LLB) במשפטים - האוניברסיטה העברית בירושלים.
בעלת תואר שני (E-MBA) במנהל עסקים - האוניברסיטה העברית בירושלים.
- לפי מיטב ידיעת החברה וגב' פיליפ, היא אינה בת משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

תמיר רפאלי

- מכהן כמנהל קשרי שותפים וממשל של החברה החל מחודש נובמבר 2017.
- מכהן גם כמנהל קשרי שותפים וממשל ושל חברת שבי"א.
- השכלה:
בעל תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול (B.SC) - אוניברסיטת תל אביב.
בעל תואר מוסמך במנהל עסקים (M.B.A) (התמחות במערכות מידע) - אוניברסיטת תל אביב.
- לפי מיטב ידיעת החברה ומר רפאלי, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

2. המבקר הפנימי

א. פרטי המבקר הפנימי

- המבקרת הפנימית של החברה הינה גב' חן-דיאנה כץ.
- גב' כץ נכנסה לתפקידה ביום 1 בינואר 2015 ומשמשת גם כמבקרת הפנימית של שב"א (חברה קשורה של החברה) וכממונה על תלונות הציבור בחברה ובשב"א.
- המבקרת הפנימית הינה רואת חשבון (CPA.Isr), בעלת השכלה אקדמאית במנהל עסקים, בוגרת קורס מנמר"ים בטכניון ובעלת הסמכות מקצועיות (Certified Internal Auditor - CIA ו-CRM - Certified Risk Manager).
- המבקרת הפנימית הינה בעלת ניסיון של 18 שנים בביצוע תפקידים בתחום ביקורת, פיקוח רגולטורי וניהול סיכונים, בחברות פיננסיות מובילות במשק.
- המבקרת הפנימית עומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. כמו כן, המבקרת הפנימית עומדת בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות, ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

ב. דרכי מינוי

- ביום 18 בספטמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה למנות את גב' חן כץ לתפקיד המבקרת הפנימית של החברה כעובדת החברה, כמו גם את תנאי כהונתה והעסקתה. מינויה התבסס על הכשרתה וניסיונה המקצועי. המינוי אושר על ידי המפקח על הבנקים ביום 11 בנובמבר 2014.
- המבקרת הפנימית פועלת בהתאם לכתב מינוי (צ'ארטר) שאושר על ידי דירקטוריון החברה. החובות, הסמכויות והתפקידים המוטלים על המבקרת הפנימית נקבעים בהתאם לדין ובהתאם לרגולציה בנקאית.

ג. הממונה על המבקר הפנימי

- בהתאם להוראה 301 של המפקח על הבנקים - הממונה על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון. למבקרת הפנימית יש סמכות לתקשר ישירות וביוזמתה, עם יושב-ראש הדירקטוריון, עם חברי הדירקטוריון או עם רואה החשבון המבקר כאשר ראוי, והכול על פי כללים שנקבעו בכתב המינוי של המבקרת הפנימית.

ד. תוכנית העבודה

- תוכנית עבודת הביקורת הפנימית הוכנה על בסיס העקרונות שנקבעו בחוק החברות, בהוראת ניהול בנקאי תקין 307, בתקנים מקצועיים מקובלים ובנוהל הביקורת הפנימית שאושר על הדירקטוריון, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות בהתחשב, בין השאר, בגודל החברה, היקף פעילותה ובתמהיל הסיכונים להם חשופה החברה.
- הביקורת הפנימית פועלת על-פי תוכנית עבודה רב-שנתית לתקופה של שנתיים, שממנה נגזרות תוכניות עבודה שנתיים. תוכניות העבודה של הביקורת הפנימית נידונות ומאושרות על ידי מליאת הדירקטוריון לפחות פעם בשנה ובעת צורך לביצוע התאמות.
- לצורך התוויית תוכנית העבודה הרב-שנתית ולצורך התוויית תוכנית העבודה השנתית, קיימה המבקרת הפנימית התייעצויות עם המנכ"ל ועם יו"ר הדירקטוריון.

- **בניית תוכנית עבודה רב שנתית**
תוכנית העבודה הרב שנתית מתבססת על ניתוח והערכת סיכונים הגלומים בפעילויות השונות של החברה. במסגרת תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית ניתן דגש ליישום הוראות רגולציה, תהליכים טכנולוגיים מהותיים ותשתיות קריטיות.
- למבקר הפנימית יש שיקול דעת לסטות מתוכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים, כמו גם מענה לאירועים מיוחדים וביקורות לא מתוכננות, ובכללן: דרישות של גורמים מוסמכים כגון: המנכ"ל, הדירקטוריון ורגולטורים. זאת, בכפוף לעדכון ואישור יו"ר הדירקטוריון.
- **בניית תוכנית עבודה שנתית**
תוכנית העבודה השנתית הורכבה ממטלות ביקורת ובכללן: (1) בדיקה מהירה של פעילות או נושא מוגדרים ("סקירה"). (2) בדיקה מקיפה של פעילות או נושא מוגדרים או רוחביים ("ביקורת עומק"). (3) ליווי פעילות של גורמי ביקורת חיצוניים ("ביקורת גורם חיצוני"). (4) ליווי בקרתי של תהליך, בעת התרחשותו ("ביקורת מלווה"). (5) מעקב על יישום המלצות מביקורות קודמות, פנימיות וחיצוניות. (6) נוכחות בישיבות הדירקטוריון (7) נוכחות בישיבות ההנהלה. (8) נוכחות בוועדות הארגון. (9) נושאים נוספים בהתאם לצרכים, לפרויקטים ולדרישות בנק ישראל.
- **עסקאות מהותיות**
כל העסקאות המהותיות שבוצעו על ידי החברה נידונו ואושרו על ידי הדירקטוריון.

ה. היקף משאבי הביקורת הפנימית

המבקר הפנימית מועסקת במשרה מלאה המתחלקת בין החברה לבין שב"א. במידת הצורך, המבקר הפנימית נעזרת ביועצים חיצוניים מומחים לשם ביצוע מטלות הביקורת.

ו. עריכת הביקורת הפנימית

- הביקורת הפנימית בחברה פועלת במסגרת החוקים, התקנות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 בנושא פונקציית הביקורת הפנימית, והוראות הדירקטוריון.
- כמו כן, פועלת הביקורת הפנימית על-פי התקנים המקצועיים של לשכת המבקרים הפנימיים בישראל וכן לשכת המבקרים הפנימיים הבינלאומית (The Institute of Internal Auditors) IIA.
- המבקר הפנימית מפתחת ומקיימת תוכנית להבטחת איכות ושיפור המקיפה את כל ההיבטים של פעילות הביקורת הפנימית. התוכנית להבטחת איכות ושיפור מעוצבת כדי לאפשר הערכה של התאמת פעילות הביקורת הפנימית להגדרת מקצוע הביקורת הפנימית ולתקנים. התוכנית גם אומדת את היעילות והאפקטיביות של פעילות הביקורת הפנימית ומזהה הזדמנויות לשיפור.
- הדירקטוריון, אשר (א) בחן את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה (ב) נסמך על תוכנית אבטחת איכות שמקיימת המבקר הפנימית, לרבות דוח סקירה תקופתית עצמית על פעילות הביקורת הפנימית, סבור כי הביקורת הפנימית של החברה עומדת בכללים שנקבעו לעבודת הביקורת הפנימית.

ז. גישה למידע

לביקורת הפנימית הומצאו, מסמכים, קבצים ומידע, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימי וניתנה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות נתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע משימותיה.

ח. דוחות הביקורת הפנימית

- דיווחי הביקורת הפנימית מתבצעים בהתאם להוראות כל דין, הוראת ניהול בנקאי תקין 307, תקנים מקצועיים מקובלים, נוהל הדירקטוריון ונוהל הביקורת הפנימית. לרבות דיווחים תקופתיים, המוגשים בכתב, ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל החברה.
- במהלך שנת 2017, כל הדיווחים של המבקר הפנימית הוגשו ליו"ר הדירקטוריון וחלקם נדונו גם במליאת הדירקטוריון. הכל בהתאם לסדרי הדיווח שנקבעו בנוהל הדירקטוריון.
- תוכנית עבודה מעודכנת ומאושרת של הביקורת הפנימית בוצעה במלואה. כל סטייה מהתוכנית המקורית אושרה מראש על ידי יו"ר הדירקטוריון, תוך התחשבות בהסבר שהוצג על ידי המבקר הפנימית.

ט. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון, היקף, אופי ורציפות פעילות המבקר הפנימי ותוכנית עבודתו, הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

י. תגמול

- תנאי כהונתה והעסקתה של המבקר הפנימית, גבי חן כץ, אושרו על ידי הדירקטוריון בגין העסקתה בחברה ובגין העסקתה בתפקיד המבקר הפנימית בחברת שב"א. חלוקת הוצאה בין עלות העסקתה של המבקר הפנימית, בין החברה לבין חברת שב"א, מתבצעת על בסיס היקף הפעילות הנוכחי של שתי החברות.
- לדעת הדירקטוריון, אין בתשלומים למבקר הפנימית, כדי לגרום להשפעה על שיקול דעתה.

3. שכר רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם סומך חייקין KPMG רצ"ב נתונים בגין שכר רוח לשנת 2017 (כולל שכר ששולם ושנצבר)

עבור	2016	2017
אלפי ש"ח		
סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים	190	210

4. שכר בכירים

ראה ביאור 14.ה. בדוחות הכספיים - תכנית תגמול למנכ"ל, לעובדי החברה ומנהליה.

5. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

- החברה פועלת בהתאם להוראות הדין והרגולציה, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 312 של ב"י -עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים ובהתאם למסמך מדיניות עסקאות עם אנשים קשורים אשר מאושר על ידי דירקטוריון החברה מידי שנה.
- הגדרת אנשים קשורים, בהתאם לעקרונות הוראת ניהול בנקאי תקין 312, כוללת את המפורטים להלן: חברת שב"א, הבנקים, בעלי המניות בחברה, (מעל 5%).
- בתקופת הדיווח לא בוצעו עסקים עם צדדים קשורים אשר נעשו שלא בדרך העסקים הרגילה.
- פעילות משותפת בין החברה לבין חברת שב"א
 החברה וחברת שב"א, חברת שירותים משותפת המצויה אף היא בבעלות בנקים מנוהלות על ידי מנכ"ל משותף אחד, העומד בראש שתי החברות. חברות אלו משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, בתחום הניהול, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים וניהול סיכונים, ושירותי ביטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד. לצורך הסדרת השירותים הניתנים בין החברה לבין שב"א, התקשרו החברות בהסכם מסגרת המסדיר את אופן ההתחשבות הכספית בגין השירותים שחברה אחת מעניקה לרעותה, בגין שירותים משותפים לשתי החברות הניתנים על ידי אחרים לשתי החברות. השירותים הנ"ל מוסדרים, בין היתר, גם על ידי החלטות שהתקבלו בדירקטוריונים של כל אחת מהחברות, ואשר קובעות ומאשרות כי שירותים אלה ניתנים במהלך העסקים הרגיל והשוטף ובעלות המשקפת תנאי שוק (להלן: "הסכם החיובים"). לפרטים אודות הסכם החיובים ראה פרק ב' סעיף 9.
- לפרטים נוספים - ראה ביאור 18 בדוחות הכספיים - בעלי עניין וצדדים קשורים

פרק ב' – פרטים נוספים בנוגע לעסקי החברה ואופן ניהולם

6. מבנה ההחזקות בחברה

בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; 4; בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; 5; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") מחזיק בכ-12.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; 6, ובנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי") מחזיק בכ-12.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה. זכויות בעלי המניות בחברה קבועות במסמכי ההתאגדות של החברה ועל פי הסכם שנחתם בין בעלי המניות הנ"ל לבין החברה ולבין בנק ישראל מחודש יוני 1983, המסדיר, בין היתר, את פעילות החברה במתן שירותים למערכת הבנקאית.

7. רכוש קבוע ומתקנים

עד לחודש דצמבר, 2017, שכנו משרדיה הראשיים של החברה ברחוב בן יהודה 25 בתל אביב, אותם שכרה החברה מ- אוגדון להשקעות שותפות כללית. בחודש דצמבר 2017 העתיקה החברה את משרדיה הראשיים למשרדים השוכנים במרכז עזריאלי במגדל A, ברחוב הרוקמים 26, חולון, אותם שוכרת החברה מצד שלישי שאינו קשור לחברה, וזאת, בין היתר, בהתאם לדרישות הפיקוח על הבנקים הקבועות בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355. החברה חתמה על הסכם לשכירות אתר המשרדים ל-10 שנים עם 2 אופציות להארכה לתקופה נוספת של 5 שנים וסה"כ לתקופה של 10 שנים. בנוסף, שוכרת החברה, במשותף עם שב"א, משרדים המשמשים כאתרי גיבוי לפעילותה, האחד אתר מחשוב משני, והאחר אתר גיבוי שלישי לשמירת נתונים לגיבוי חלקי, והכול בהתאם לדרישת בנק ישראל.

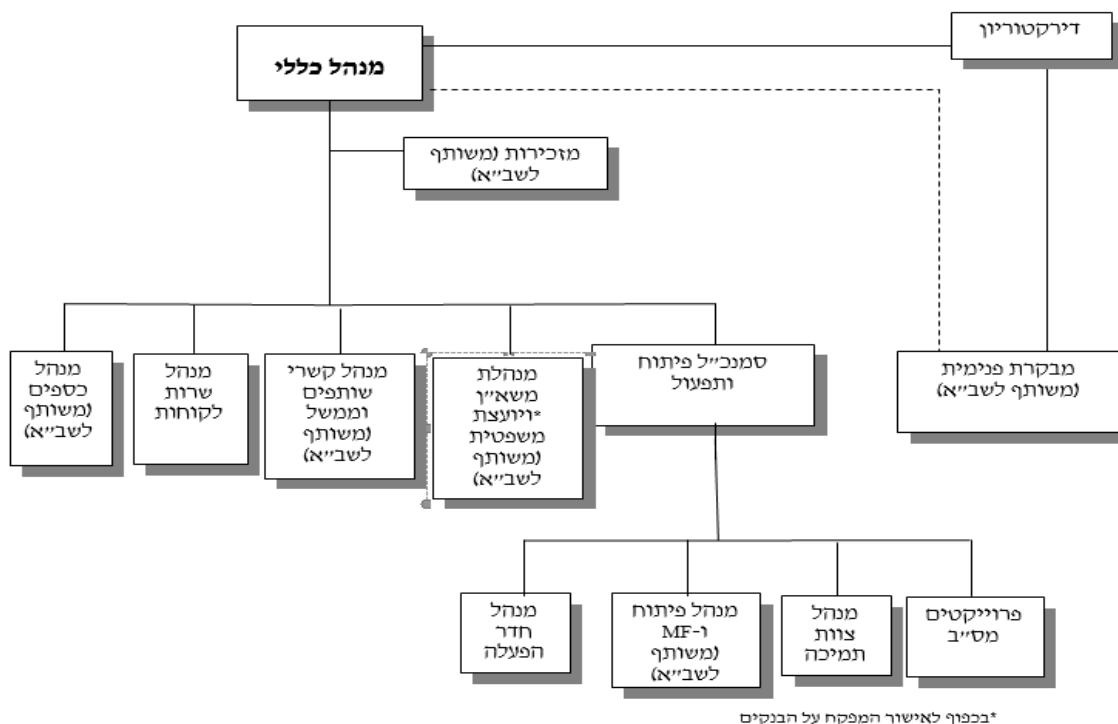
מרבית הרכוש הקבוע המהותי בו עושה החברה שימוש הינו בבעלות שב"א, והוא כולל מחשבים מערכות ותשתיות מידע, ציוד תקשורת וציוד היקפי המשמשים לתחומי פעילותה של החברה. מערכות המחשוב והמידע כאמור מצויות בליבת הפעילות של החברה (לרבות לצרכי גיבוי) ומהוות את עמוד השדרה עליו מתבססת פעילות החברה. מערכות הליבה מבוססות על מחשבים מיוחדים המבטיחים זמינות מקסימלית והעדר אובדן מידע במקרי כשל.

לפרטים נוספים ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים

1. רבות באמצעות החזקה זניחה של מניה בודדת על ידי חברה אחרת מקבוצת לאומי, לאומי לפיתוח התעשייה בע"מ.
 2. רבות באמצעות החזקה זניחה של מניה בודדת על ידי חברה אחרת מקבוצת דיסקונט, בנק מרכזי דיסקונט בע"מ.
 3. רבות באמצעות החזקה זניחה של מניה בודדת על ידי חברה אחרת מקבוצת הבינלאומי, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ.

8. הון אנושי

א. המבנה הארגוני של החברה

* בכפוף לאישור המפקח על הבנקים

ב. מערך כוח האדם בחברה

2016	2017	
52	52	ממוצע משרות
52	52	סך הכל משרות מלאות בסוף שנה

בחישוב המשרות נלקחו בחשבון שעות נוספות. כל עובדי החברה מועסקים בהסכמי עבודה אישיים עם החברה. לא צפויים גורמים העשויים להשפיע באופן מהותי על הוצאות השכר בחברה.

ג. תוכניות מהותיות להתייעלות וקיצוצים

החברה מפעילה את כלל שירותיה במספר מצומצם של עובדים בזכות תהליכי עבודה יעילים ועובדים מסורים ומקצועיים. על כן, לא מתוכננות תוכניות מהותיות להתייעלות ו/או קיצוצים במשאב האנושי. יחד עם זאת, החברה פועלת באופן רצוף להמשך יעול התהליכים והתאמת המבנה הארגוני ליעדים האסטרטגיים שלה.

ד. היעדר תלות מהותית בעובד מסוים

בהתאם לתוכנית גידור סיכונים המיושמת בחברה, לא קיימת תלות מהותית בעובד מסוים.

ה. תרבות ארגונית וקוד האתי

החברה מבוססת על מסורת ארוכת שנים של מתן שירות מקצועי ואמין ושואפת לפעול באופן הגון, הוגן, ומכובד כלפי שותפיה העסקיים, לקוחותיה הישירים, והעקיפים וכן כלפי העובדים. כמו כן, החברה חרטה על דגלה את המצוינות התפעולית כערך מרכזי המכוון את פועלה, והיא פועלת בהתאם לקוד אתי כפי שהופץ לכלל העובדים.

1. מדיניות תגמול

בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה מדיניות תגמול בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "מדיניות התגמול"). במהלך השנה נבדקה האפקטיביות של מדיניות התגמול ובוצע עדכון של המדיניות. העדכון אושר בדירקטוריון ביום 16 לחודש פברואר 2017. מדיניות התגמול כפי שאושרה הינה תוצר המשלב את ההוראות שנקבעו בהוראה 301A עם העקרונות הרחביים שדירקטוריון החברה ראה לנכון לאמץ בכל הנוגע לתגמול עובדי החברה. במסגרת זו, ניתן דגש לתחומי הפעילות העיקריים של החברה, לגודלה של החברה ולהיקף פעילותה, וכן לעובדה כי בחברה מספר מצומצם באופן יחסי של עובדים, המהווים, לעמדת הדירקטוריון, משאב חשוב ועיקרי של החברה. מדיניות התגמול מתייחסת בפירוט לרכיב התגמול הקבוע (שכר קבוע, זכויות סוציאליות, תנאים נלווים והטבות נוספות), לתנאי הפרישה של העובדים, כמו גם למסגרת ולתנאים למתן בonus שנתי בכל אחת משנות המדיניות. בין השאר, נקבע במדיניות התגמול, כי המנכ"ל ונושאי המשרה הבכירה יהיו זכאים לבonus שנתי אך ורק בהינתן בonus שנתי בגין אותה שנה לשאר עובדי החברה. לפרטים נוספים ראו ביאור 15.ב. בדוחות הכספיים להלן.

2. חתימה על הסכם קיבוצי

בחודש אפריל 2017 התקבלה בחברה פניה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: "ההסתדרות") לפיה מעל שליש מעובדי החברה ועובדי חברת שב"א, בחרו להצטרף אליה. בהמשך לפניה זו הודיעה החברה להסתדרות כי היא מכירה בה כארגון עובדים יציג של עובדי החברה והחלה במשא ומתן לקראת חתימה על הסכם קיבוצי ראשון, בהתאם לדרישות אשר הועברו לחברה על-ידי ההסתדרות. בהמשך לכך, ביום 19 בנובמבר, 2017, נחתם הסכם קיבוצי ראשון חלקי בין החברה ושב"א לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ושב"א בדבר מעבר משרדי החברה ומשרדי שב"א לאתר חדש כאמור לעיל (להלן: "הסכם המעבר"). בהתאם להסכם, יקבלו עובדי החברה הזכאים לכך, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם, מענק ב-2 חלקים, כאשר הראשון שולם בחודש דצמבר 2017 והשני ישולם במועד חתימת ההסכם הקיבוצי המלא. החברה מעריכה כי הוצאותיה בגין הסכם המעבר יהיו בסך כולל של כ-700 אלפי ש"ח בהתאם לקריטריונים בהסכם המעבר. החברה, שב"א וההסתדרות ממשיכים במשא ומתן על מנת לסכם את התנאים של ההסכם הקיבוצי הכללי כאמור לעיל.

9. הסכמים מהותיים

- בחודש יוני 1983 נחתם הסכם בין הבנקים, בעלי המניות בחברה, ובנק ישראל, לבין החברה, המסדיר, בין השאר, את פעילותה העיקרית של החברה בתחום שירותי הסליקה לבנקים כאמור, וכן את היחסים המשפטיים שבין החברה לבין בעלי המניות המייסדים כאמור. בחלוף השנים, התקשרה החברה עם בנקים נוספים הפועלים בישראל, להסדרת שירותי הסליקה המוענקים על ידי החברה לבנקים הנוספים כאמור.
  - **הסכם החיובים עם שב"א** – ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין שב"א (להלן יחדיו בסעיף זה: "החברות"), הסכם מסגרת שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין שב"א. הסכם המסגרת נחתם לתקופה בת שלוש שנים, קרי, עד ליום 26 בדצמבר, 2020, והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן: "התקופה המוארכת"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את הסכם המסגרת לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים.
- בהתאם לתנאי הסכם המסגרת, הסכם זה יחול על התקשרויותיהן של החברה ושב"א למתן שירותים מסוגים שונים, בתנאים המפורטים להלן:
- (א) בעבור שירותים שהחברה ושב"א מעניקות אחת לשנייה ואשר ניתנים גם ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות תמורה זהה לתמורה הנגבית מלקוחות אחרים;
- (ב) בעבור שירותים שמעניקות החברות אחת לשנייה ואשר אינם ניתנים ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות את עלות השירותים בתוספת תקורה, ובהתאם להיקף העבודה בפועל;
- (ג) בעבור שירותים משותפים לשתי החברות הניתנות על-ידי אחת החברות תיעשה חלוקת הוצאות על-פי הערכת נתח הפעילות של כל אחת מהחברות בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות;
- (ד) הוצאות משותפות שהחברות חולקות עבור שירותים הניתנים לשתי החברות יתחלקו בין החברות על-פי הערכת הנתח של כל חברה בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות.
- התקשרויות שהיו קיימות נכון למועד חתימת ההסכם אושר לגביהן באורגנים הנדרשים על-פי כל דין כי הן אינן נעשות בתנאים מועדפים למקובל בהתקשרויות דומות.
- ביחס להתקשרויות עתידיות, נקבע במסגרת הסכם המסגרת, כי ככול והן אינן חריגות – ועדות הביקורת והדירקטוריונים של כל אחת מהחברות יאשרו, אחת לשנה, ובהתאם להוראה 312 של המפקח, כי התקשרויות אשר עומדות באמות המידה שנקבעו בהסכם המסגרת, מאושרות מראש על ידי ועדת הביקורת.
- על-פי תנאי ההסכם, נקבע, כי התקשרויות עתידיות שאינן התקשרויות חריגות (כהגדרת מונח זה בהסכם), לרבות ביחס ליחסי החלוקה בין החברות, לגבי היקף העבודה בפועל ולגבי נתח הפעילות או קביעת הנתח של כל אחת מן החברות בקבלת השירותים, לפי העניין, יאושרו ויקבעו בהסכמה מראש על ידי הסמנכ"לים של החברות, לאחר התייעצות עם המנכ"ל.
- ככול והמדובר בהתקשרויות עתידיות שהינן "עסקה חריגה" כהגדרת מונח זה בחוק החברות, תובא ההתקשרות בפני האורגנים הנדרשים על-פי כל דין.

10. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

כאמור לעיל, החברה פועלת בהתאם לרישיון שניתן לה על ידי בנק ישראל, מכוח היותה תאגיד בנקאי שהוא חברת שירותים משותפת. ככזו, כפופה החברה, בין השאר, להוראות חוק הבנקאות (רישוי), להוראות פקודת הבנקאות, 1941, ולהוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל (למעט הוראות לגביהן ניתן פטור ספציפי מבנק ישראל). כמו כן, החברה מפוקחת על ידי הפיקוח על מערכות התשלומים וסליקה בבנק ישראל מכוח היותה מפעילה של מערכת תשלומים מבוקרת בהתאם לחוק מערכות תשלומים. בנוסף, פועלת החברה בהתאם לפטור הממונה.

א. פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתן על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים

- ביום 20 במרץ 2013 ניתנה החלטה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") למתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר הבעלות המשותפת של הבנקים - בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק מזרחי טפחות, בנק דיסקונט והבנק הבינלאומי בחברה וזאת לתקופה של שלוש שנים ובהתאם לתנאים כדלקמן (להלן: "החלטת הפטור"). זאת, בהמשך לפטורים קודמים בתנאים שניתנו על ידי הממונה בעניין זה.
- במסגרת תנאי הפטור נקבע, בין היתר, כי כל עוד החברה מוחזקת על ידי יותר מאחד הבנקים או כל עוד יותר מאחד הבנקים מחזיק בשליטה בחברה, החברה תעסוק בתחומי הפעילות הבאים ובהם בלבד: שירותי הסליקה, שירותי העברת עמיתים ושירותי המיתוג, כהגדרתם בדו"ח זה לעיל.
- במסגרת הפטור נקבע בין היתר כי החברה תפעל בהתאם לתנאים הקבועים בהחלטת הפטור, הכוללים, בין היתר, את התנאים כדלקמן:
  - (א) החברה לא תחלק רווחים או תקבולים או הטבות לבנקים (לרבות לכל אדם השולט בהם וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם) או למי שמחזיק זכות שליטה בה לרבות תשלומי דיבידנד, דמי ניהול, ריבית בשיעור העולה על ריבית מקובלת או כל הטבה אחרת וכן לא תעניק הנחה אשר הנהנים ממנה בפועל יהיו רק הבנקים וכן מי שמחזיק זכות שליטה בחברה;
  - (ב) החברה לא תעניק לדירקטורים שהם תאגידי המכהנים בה כל שכר או טובת הנאה אחרת בקשר לתפקידם כדירקטורים;
  - (ג) הגבלות שונות בעניין מינוי דירקטורים לחברה מטעם הבנקים ובעניין מגעים בין הבנקים לרבות באמצעות נציגיהם בחברה;
  - (ד) הבנקים והחברה יאפשרו לכל תאגיד בנקאי חבר המסלקה הבין בנקאית וללקוחותיו גישה לשירותי סליקת חיובים וזיכויים ושירותי העברת ממסרים, לכל תאגיד בנקאי גישה לשירותי מיתוג ולכל חברת כרטיסי אשראי שהיא תאגיד עזר לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981 גישה לשירותי המיתוג של מאגר משרד התחבורה- משרד הרישוי ולכל קופת גמל גישה לשירותי העברת עמיתים והכל בתנאים שאינם גרועים מהתנאים שמעניקה החברה לבנקים.
  - (ה) הוראות הנוגעות העמלות שתגבה החברה בתחומי פעילותה השונים ותנאים נוספים כמפורט בהחלטת הפטור.

ביום 28 בספטמבר 2017 התחדש הפטור לתקופה של שנה עד ליום 27 בספטמבר 2018.

ב. החלת הוראות הפיקוח על הבנקים על החברה

ביום 28 בדצמבר 2011 הודיע המפקח על הבנקים לחברה כי בכוונתו להגביר את רמת הפיקוח על החברה ולבטל בהדרגה את הפטור שניתן לחברה בעבר מיישום חלק מההוראות שהוציא המפקח על הבנקים, והחברה פעלה מאז וממשיכה לפעול ליישום הדרגתי של הקבוע בהוראות אלו בתיאום מלא עם הפיקוח על הבנקים.

עוד יצוין, כי במסגרת מגעים שהתקיימו בין החברה לבין המפקח על הבנקים, פטר המפקח את החברה, לבקשתה, מיישום חלק מהוראות ניהול בנקאי תקין (פטור כללי המתייחס להוראות מסוימות בכללותן או פטור פרטני מיישום של סעיפים מסוימים בהוראה, לפי העניין), לגביהן אישר המפקח כי הן אינן רלבנטיות לחברה לאור מאפייני פעילותה. בין השאר, קיבלה החברה פטור מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים: מדידה והלימות הון, ניהול סיכונים כולל, ניהול סיכון הנזילות, ניהול סיכונים אשראי וכן הוראות שונות העוסקות במערכת היחסים שבין בנקים ללקוחותיהם.

ג. הכרזה על מערכות מסוימות בחברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים

ביום 1 בינואר 2013 הודיע בנק ישראל לחברה כי הוא בוחן את האפשרות להכריז על מערכת זיכויים, חיובים והעברות תשלומים המופעלת על ידי כ"מערכת מבוקרת" על פי חוק מערכות תשלומים, וביקש לקבל את הסכמתה להכרזה האמורה. הוראות חוק מערכות תשלומים מקנות לבנק ישראל סמכות להכריז על מערכת תשלומים כמערכת מבוקרת, אם פעילותה של המערכת חיונית לכלל מערך התשלומים במשק וקיים חשש כי פעילות המערכת באופן בלתי תקין, בלתי יעיל או בלתי אמין, עלולה לפגוע במערך התשלומים במשק. משמעות ההכרזה היא שבנק ישראל יוכל לערוך בקרה על המערכת כדי לוודא את יציבותה, יעילותה ופעילותה התקינה. ביום 30 ביוני 2013, הודיעה החברה לנגיד בנק ישראל, בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, כי היא נותנת את הסכמתה להכרזה על המערכת המופעלת על ידי כ"מערכת מבוקרת" כאמור. בהמשך להסכמת החברה כאמור, הכריז בנק ישראל ביום 18 ביולי 2013 על מערכת "זיכויים, חיובים והעברות תשלומים" (בהיותה מערכת תשלומים מרכזית במערך התשלומים בישראל המשמשת לתשלומים קמעונאיים ומספקת שירותי סליקה וכן מרכזת בתחומי פעילותה מגוון שירותים הניתנים למגוון רחב של גורמים), המופעלת בידי החברה, כ"מערכת מבוקרת" לפי חוק מערכות תשלומים. החברה נערכת ליישום דרישות שהוצבו על ידי יחידת הפיקוח על מערכות התשלומים והסליקה בבנק ישראל, להתאמת הבסיס המשפטי של מערכות התשלומים המופעלות על ידיה וכן ליצירת והסדרת כללים אשר יסדירו את פעילותה של המערכת. פעילות זו מתבצעת בתיאום עם יחידת הפיקוח על מערכות התשלומים והסליקה בבנק ישראל.

ד. המלצות הועדה לצמצום השימוש במזומן

ביום 22 באוקטובר 2014 אישרה הממשלה את המלצות הועדה לצמצום השימוש במזומן במשק הישראלי (להלן: "ועדת לוקר"). הצוות הבינמשרדי שהוקם לעניין זה, גיבש מתווה מדיניות לצמצום והגבלת השימוש במזומן כאמצעי תשלום, כאשר עיקר מטרתו הינה המלחמה בהון השחור, בפשיעה הכלכלית ובהלבנת ההון. מסקנות ועדת לוקר שימשו בסיס לגיבושה של הצעת חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ה – 2015. בחודש מרץ, 2018, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 (להלן בסעיף זה: "החוק"). בחוק, המתבסס על המלצות "ועדת לוקר", נקבע כי מעל לסכומים מסוימים ייאסר לתת ולקבל תשלום במזומן, וזאת במגוון רחב של פעולות כספיות. המגבלות על שימוש במזומן ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר, 2019, והמגבלות על שימוש בשיקים ביום 1 ביולי, 2019. על פי החוק, המגבלות על שימוש במזומן תהיינה כדלקמן: שימוש במזומן בעסקאות - בכל עסקה שערכה עולה על 11,000 ש"ח (אם מדובר במי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, לרבות מוסד ללא כוונת רווח (להלן: "עוסק")) או 50,000 ש"ח (אם מדובר במי שאינו עוסק), ייאסר תשלום התמורה במזומן גם אם התשלום במזומן הוא רק של חלק מהסכום. שימוש במזומן כשכר עבודה, תרומה, מתנה או הלוואה - בכל תשלום שכר עבודה, מתן תרומה, הענקת מתנה או מתן הלוואה, שערכו עולה על 11,000 ש"ח (אם לשני הצדדים אין קרבה משפחתית) או 50,000 ש"ח (אם לשני הצדדים יש קרבה משפחתית), תשלום במזומן יהיה אסור אפילו במקרים בהם רק חלק מהסכום במזומן.

הגבלות על שימוש בשיקים - אסור יהיה לתת "שיק פתוח" או שיק "מוסב על החלק". כמו כן, לבנק יהיה אסור לפרוע שיק ללא ששם הנפרע נקוב בו ("שיק פתוח"), או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב.

החל מיום 1 בינואר 2020, יהיה רשאי שר האוצר לקבוע, בצו, בהסכמת שר המשפטים ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכומים האמורים במזומן מ-8,000 ש"ח ל-6,000 ש"ח (לגבי עוסקים), ומ-25,000 ש"ח ל-15,000 ש"ח (לגבי מי שאינו עוסק). לפי החוק, על עוסק שיפר את המגבלות על מזומן או שיקים יוטלו עיצומים כספיים, ועל מי שאינו עוסק שיפר את אותן המגבלות יוטלו קנסות פליליים (עם כוונה להפוך אותם לקנסות מנהליים). כדי לאפשר את אכיפת המגבלות המוצעות, יוקם מערך של מפקחים שיוקנו להם סמכויות שונות של פיקוח ואכיפה.

ה. דוח הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בישראל

בהמשך להמלצות הוועדה הבין-משרדית לאמצעי תשלום מתקדמים, בראשות מנהלת המחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל, כפי שהוקמה בחודש מרץ 2014, במטרה להסדיר את תחום אמצעי התשלום המתקדמים, בחודש יוני 2017 פורסם הדוח הסופי בעניין זה (להלן בסעיף זה: "הדוח").

להלן יובאו עיקרי הדוח:

- (א) להקים תשתית סליקה מרכזית ותשתית תקשורת לאומית מאובטחת לביצוע תשלומים באמצעים מתקדמים;
  - (ב) לגבש תזכיר חוק לאסדרת שירותי תשלום, חשבון תשלום ושירותי סליקה והנפקה;
  - (ג) להתאים את התשתית המשפטית הקיימת לפעילות באמצעי התשלום המתקדמים;
  - (ד) לקדם במסופים תשתית שתאפשר לבצע עסקאות ללא מגע (Contactless);
  - (ה) ליעל את שרשרת ביצוע עסקה של הוראת חיוב דיגיטלית;
  - (ו) לקדם חינוך צרכני ויצירת אמון של הצרכנים באמצעי תשלום מתקדמים.
- נכון למועד הדוח טרם גובש תזכיר חוק לאסדרת שירותי התשלום, חשבון התשלום ושירותי סליקה והנפקה.

ו. רגולציה נוספת

- בחודש מרץ 2017 פירסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 בנושא ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור – אין בהוראה המעודכנת שינויים שמשפיעים על החברה.
- ביום 9 באפריל 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה 355 בנושא המשכיות עסקית – החברה פועלת לעדכון מסמך המדיניות והנהלים הרלוונטיים בהתאם.
- ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 בנושא מחשוב ענן. ההוראה קובעת הנחיות ותנאים הנדרשים לשימוש של ארגון בטכנולוגיית מחשוב ענן, תוך הגדרת המקרים בהם נדרש מראש היתר מהפיקוח על הבנקים. החברה פועלת בהתאם להוראה.
- ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא הדירקטוריון. בעדכון ההוראה שולבו שינויים שמטרתם לאפשר לדירקטוריון לשים בעבודתו דגש על הנושאים המהותיים ביותר לארגון ולהקצות להם זמן רב יותר בדיוניו. בין היתר, על ידי מתן אפשרות להאציל חלק מההחלטות לוועדות הדירקטוריון. שינויים מרכזיים נוספים ששולבו כוללים את צמצום מספר הדירקטורים המקסימלי היכולים לכהן בחברה, דרישה לקביעת מדיניות לגבי משך הכהונה המקסימלי ליושב ראש הדירקטוריון, הרחבת ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והעלאת אחוז הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי ודרישה לשילוב דירקטור אחד לפחות שהינו בעל ניסיון מוכח בתחומי טכנולוגיית המידע.
- לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה ובתקופה שלפני יישומם, ראה ביאור 2 בדוחות הכספיים.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

11. מגזרי פעילות

- ראה דוח דירקטוריון, פרק ב', סעיף ד. - מגזרי פעילות

דוחות רווח והפסד לרבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
הכנסות				
6,084	7,158	6,075	6,366	משירותי סליקה לבנקים
2,003	1,620	1,778	1,767	משירותי מיתוג ואחרים
103	99	99	109	משירותי מרשם אוכלוסין, נטו
798	247	407	510	הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	(269)	הכנסות אחרות
8,988	9,124	8,359	8,483	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
4,741	4,318	4,329	5,276	משכורות והוצאות נלוות
603	(456)	(42)	(825)	הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית
2,132	2,743	2,495	2,724	הוצאות אחרות
7,476	6,605	6,782	7,175	סך כל ההוצאות
1,512	2,519	1,577	1,308	רווח לפני מיסים
(346)	(563)	(412)	(476)	הפרשה למיסים על הרווח
1,166	1,956	1,165	832	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
47	78	47	33	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות (בש"ח)
25,000	25,000	25,000	25,000	מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

בשנת 2016				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
הכנסות				
4,969	4,944	5,141	5,118	משירותי סליקה לבנקים
1,796	1,641	1,695	1,627	משירותי מיתוג ואחרים
98	93	100	96	משירותי מרשם אוכלוסין, נטו
889	393	319	469	הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	(2)	הכנסות אחרות
7,752	7,071	7,255	7,308	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
4,317	3,762	4,153	3,738	משכורות והוצאות נלוות
1,109	226	(119)	451	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,813	1,696	1,803	1,934	הוצאות אחרות
7,239	5,684	5,837	6,123	סך כל ההוצאות
513	1,387	1,418	1,185	רווח לפני מיסים
(193)	(298)	(307)	(246)	הפרשה למיסים על הרווח
320	1,089	1,111	939	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
13	(159)	44	82	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות (בש"ח)
25,000	25,000	25,000	25,000	מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
נכסים				
6,318	3,906	2,112	4,666	מזומנים ופקדונות בבנקים
4,515	4,518	1,504	1,505	פקדון
73,949	75,297	79,184	77,260	ניירות ערך
7,250	6,424	7,006	5,460	לקוחות
9,159	10,162	12,582	14,063	בניינים וציוד
5,931	5,346	5,531	4,442	נכסים אחרים
107,122	105,653	107,919	107,396	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
12,826	9,401	10,502	9,689	התחייבויות אחרות
12,826	9,401	10,502	9,689	סך כל ההתחייבויות
94,296	96,252	97,417	97,707	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
94,296	96,252	97,417	97,707	סך כל ההון העצמי
107,122	105,653	107,919	107,396	סך כל ההתחייבויות וההון

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2016				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
נכסים				
6,651	5,275	4,338	4,814	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,002	3,005	4,508	4,511	פקדון
73,319	74,414	74,391	73,834	ניירות ערך
5,120	5,373	5,666	5,029	לקוחות
4,483	5,084	6,867	6,524	בניינים וציוד
5,040	5,190	6,268	5,841	נכסים אחרים
97,615	98,341	102,038	100,553	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
7,588	7,225	9,811	7,423	התחייבויות אחרות
7,588	7,225	9,811	7,423	סך כל ההתחייבויות
90,027	91,116	92,227	93,130	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
90,027	91,116	92,227	93,130	סך כל ההון העצמי
97,615	98,341	102,038	100,553	סך כל ההתחייבויות וההון